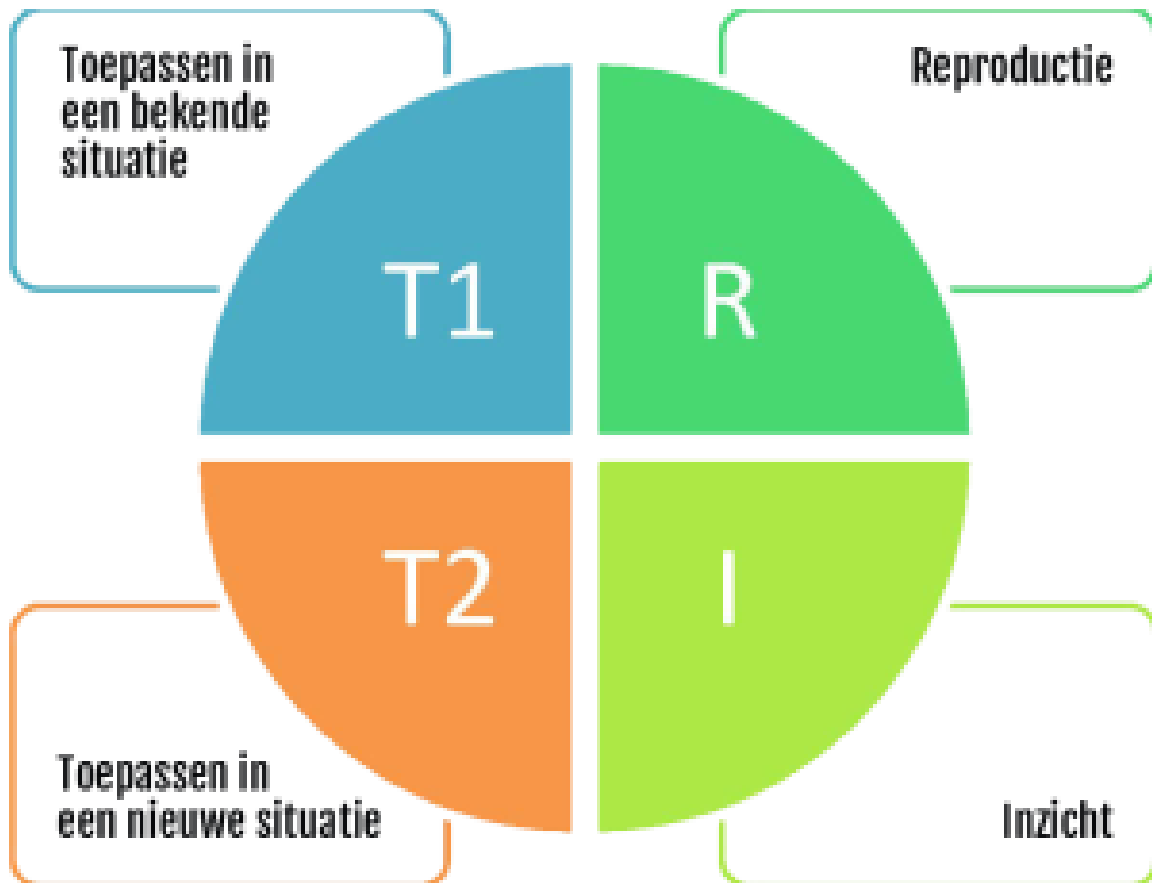

RTTI als middel om efficiënt te differentiëren

Merel van Bortel

S1053417

Docent: Simone Groeneveld

Uitgevoerd op het Twickelcollege Delden

Afstudeeronderzoek ten behoeve van LVO Engels aan de Christelijke Hogeschool Windesheim

Inhoudsopgave

Samenvatting	pagina 3
Introductie	pagina 4
Theoretisch kader	pagina 5
Probleemstelling en onderzoeksvragen	pagina 8
Onderzoeksopzet	pagina 10
Resultaten	pagina 13
Conclusie, discussie, analyse en aanbeveling	pagina 22
Reflectie	pagina 26
Literatuurlijst	pagina 27
Bijlagen	pagina 28
1) Lege meetinstrumenten	pagina 29
1a) Interview	pagina 29
1b) Enquête 1	pagina 30
1c) Enquête 2	pagina 31
1d) Tijdschrijven	pagina 32
2) Enkele resultaten enquêtes en tijdschrijven op foto	pagina 33
3) RTTI toets chapter 4 1KGT	pagina 35
4) Routing voor KT1k	pagina 39
5) Schema operationalisering	pagina 40
6) Beoordelingsformulier onderzoeksplan	pagina 41

Samenvatting

Voor u ligt een onderzoek naar de efficiëntie van het differentiëren met RTTI. RTTI is een manier van toetsen waarbij de onderdelen in een toets worden gemarkeerd als Reproductie (R), Toepassen (T1), Transfer (T2) of Inzicht (I) vragen. Aan de hand van de scores van leerlingen op deze verschillende cognitieve niveaus, kunnen zij ingedeeld worden in groepen die allemaal verschillende opdrachten maken om op hun eigen niveau beter te worden, dit noem je een individuele routing.

In dit onderzoek zijn zowel taaldocenten als leerlingen uit twee klassen ondervraagd. Zij geven allen hun mening ten aanzien van het werken met RTTI weer om antwoord te kunnen geven op de hoofdvraag:

Is RTTI een efficiënt middel om te differentiëren tijdens de lessen Engels in de brugklas van Twickelcollege Delden?

Uit het onderzoek is gebleken dat deze vraag wellicht niet eenvoudig te beantwoorden is, aangezien RTTI een heel veelomvattend pakket aan taken bevat. Het lijkt er op dat RTTI met name voor docenten efficiënt is, maar leerlingen merken minder het verschil. Het werken met RTTI kan zeker een waardevolle aanvulling zijn op gedifferentieerd lesgeven als het slechts ten dele wordt ingevoerd. Op basis van dit onderzoek en de uitkomsten van de deelvragen en de theorie, is er aan het einde een onderbouwde aanbeveling gedaan voor de schoolleiding.

Introductie

Mijn naam is Merel van Bortel en ik ben 29 jaar. Op dit moment ben ik werkzaam op het Twickel College Delden. Dit is een onderbouwlocatie die geldt als een breed instroompunt in de regio. Concreet betekent dit dat wij klassen hebben van alle niveaus, behalve het gymnasium, die onderverdeeld zijn in vier dakpanklassen; BK, KT, TH en HA. Na de tweede klas vertrekken al onze leerlingen naar de bovenbouwlocaties van hun keuze.

Om de leerlingen op het juiste niveau te krijgen, heeft het onderwerp 'determinatie' al meerdere jaren onze aandacht. Vorig jaar zijn enkele collega's, waaronder ikzelf, gestart met de Mastertraining RTTI. RTTI is een relatief nieuwe manier van toetsen. De letters staan voor Reproduceren, Toepassen1 (in bestaande context), Toepassen2 (in nieuwe context) en Inzicht. Dit jaar zullen wij de training afsluiten en is het de bedoeling dat wij dit breed gaan implementeren op onze locatie.

Echter, het onderwerp RTTI bevat enorm veel elementen die lang niet allemaal voor onze locatie van toepassing zijn. Vandaar ook dat ik ervoor gekozen heb om dit onderwerp te betrekken in mijn onderzoek.

Het doel van het gebruik van RTTI op onze locatie is niet alleen beter kunnen determineren aan het eind van klas twee, maar ook de toets uitslagen te kunnen gebruiken voor differentiatie, een ander speerpunt van deze locatie. Met RTTI krijg je een duidelijk beeld van de zaken waar leerlingen op uitvallen. Immers, een cijfer 7 is niet altijd hetzelfde waard als een leerling bijvoorbeeld uitvalt op inzicht of juist op reproduceren.

Collega's vinden het differentiëren lastig. Hoe pak je dit aan? Hoe weet je wanneer je het goed doet? Op welke manieren kun je differentiëren en wat levert het me op? Veel collega's geven aan dat ze het lastig vinden om de methode los te laten en zien op tegen het werk dat differentiëren met zich mee lijkt te brengen. Ook is het doceren vanuit de behoefte van de leerling lastig voor velen, ze hebben vaak een plan in hun hoofd over wat er onderwezen moet worden en kijken daarbij niet altijd naar de behoeftes van leerlingen. Leerlingen geven aan dat ze soms (voor hun gevoel) te lang moeten luisteren naar uitleg over zaken die ze al kennen/kunnen/beheersen. Zij willen meer autonoom aan de slag kunnen met de te leren stof.

Voor mijzelf is het differentiëren ook een onderwerp dat mij veel bezighoudt. Op dit moment ben ik bezig met een minor 'speciale onderwijszorg' waarin veel aandacht wordt besteed aan passend onderwijs. Ook hier staat het begrip differentiëren centraal en ik wil daar zoveel mogelijk over leren. Ik moet immers mijn leerlingen op hun niveau bedienen. RTTI lijkt mij hiervoor mooie handvatten te bieden, vandaar dat dit onderwerp voor mij ook persoonlijk relevant is.

Samen met mijn collega Marieke Brem (Nederlands) ga ik naar de Mastertraining van RTTI. Wij vinden beide dat RTTI een zeer veelomvattend plan is en kijken zeer kritisch naar wat op onze locatie haalbaar is en wat past. Om te bekijken of RTTI daadwerkelijk een efficiënt middel is om te differentiëren, heb ik in overleg met haar besloten om de beide KT1 klassen in dit onderzoek te betrekken. Wij geven allebei les aan deze klassen en kunnen zo ook voor de mastertraining zaken goed vergelijken. Zodoende krijgt dit onderzoek nog meer 'gewicht' voor mij persoonlijk en onze locatie.

Theoretisch kader

Er is in de literatuur nog weinig beschreven over RTTI. Gaandeweg dit literatuuronderzoek merkte ik dat RTTI vooral commercieel erg handig in de markt is gezet en dat er weinig kritisch materiaal over te vinden is. Omdat differentiëren ook een speerpunt is op onze locatie en daar in de literatuur veel meer informatie over te vinden is, heb ik besloten mij hier op te focussen. Daarbij komt dat ik persoonlijk ook meer gebaat ben met theoretische handvatten over dit onderwerp. Ik zal de koppeling maken tussen RTTI en differentiëren. Om deze koppeling goed te kunnen maken zal ik beschrijven wat RTTI precies is, wat er onder differentiëren wordt verstaan en hoe je volgens de RTTI methode zou kunnen differentiëren.

Het doel van RTTI is om de ontwikkeling en de talenten van elke leerling in beeld te brengen aan de hand van toetsen en door middel van gerichte opdrachten in het kader van leren-leren verder te ontwikkelen. Toetsing wordt daarbij een krachtiger leermiddel. Op deze wijze wordt inzicht verkregen in de ontwikkeling van de leerling en bijsturing mogelijk gedurende het ontwikkelingsproces, zodat het leerpotentieel van de leerling optimaal benut wordt. (Drost en Verra).

Op cognitief gebied worden er 4 niveaus onderscheiden:

R = reproductie

T1 = toepassingsgericht niveau 1 (training)

T2 = toepassingsgericht niveau 2 (transfer)

I = inzicht

Aan de hand van de toetsresultaten, die in de rekenmodule worden ingevuld, krijgt de leerkracht een helder beeld van de onderdelen waar de leerling op uitvalt en waar de leerling voldoende of goed op scoort. Nadat de resultaten in de rekenmodule zijn ingevuld en geanalyseerd, kan er voor de leerlingen een aparte routing worden uitgezet. In deze routing staat beschreven welke oefeningen door de leerling gemaakt moeten worden om op een hoger eindresultaat uit te komen. Door deze routing per leerling te beschrijven, ben je automatisch bezig met differentiëren. Immers, elke leerling maakt andere opdrachten om zijn of haar leerrendement het hoogst te krijgen. Het gaat hierbij dus met name over niveaudifferentiatie op cognitief gebied. Het is belangrijk om je hierbij te realiseren dat het niet perse direct gaat over een hoger of lager niveau als we het hebben over op- of afstromen. (Drost en Verra, 2013) Daarnaast kan een school besluiten om ook met de studiewijzers volgens RTTI te gaan werken, het PTD te scoren op RTTI en de gedragsindicatoren OMZA (Organisatie, Meedoen in de les, Zelfvertrouwen, Autonomie) te gebruiken tijdens leerlingbesprekingen. Kortom, legio mogelijkheden voor het werken met RTTI. Een school is vrij om keuze te maken in welke aspecten wel en niet te gebruiken. (Knevel, 2013)

Om gedegen gedifferentieerd te kunnen lesgeven, zal je als docent kennis moeten hebben van de verschillende niveaus binnen je klas. RTTI wordt hierbij als middel ingezet om kennis te krijgen van deze verschillende niveaus. Als je RTTI gebruikt om je toetsen op te stellen, weet je naderhand van je leerlingen wie er heel hard voor moet leren om een 7 te halen en wie er een 7 haalt door op te letten in de les en vooral inzicht te hebben in je vak. Dit zijn twee heel verschillende zevens, die bij het

determineren belangrijk zijn om uit te splitsen. Deze gegevens zijn erg waardevol tijdens rapportbesprekingen en gesprekken met ouders en leerlingen. (Peetsma & van der Veen, 2008).

Daarnaast blijkt uit toetsen die volgens de RTTI methode worden gegeven welke cognitieve niveaus expliciet aandacht behoeven. Aan de hand van het leren - leren boekje van Drost en Verra (2013) kunnen docenten handvatten verkrijgen over hoe ze om moeten gaan met onderpresteren op bepaalde niveaus. In dit boekje staan verschillende leerstrategieën beschreven die je aan je leerlingen kunt aanbieden, gekoppeld aan de vier cognitieve niveaus. Daarnaast zijn er tips gegeven over hoe je de methode kunt classificeren naar de genoemde cognitieve niveaus om leerlingen naast leerstrategieën ook een individuele routing aan te kunnen bieden om beter te kunnen presteren op een bepaald niveau. Echter zijn nog lang niet alle methodes klaar voor RTTI en de verschillende cognitieve niveaus, dus zal je als docent altijd zelf ook opdrachten moeten kunnen ontwikkelen voor alle cognitieve niveaus.

Om zelf opdrachten te kunnen ontwikkelen, heb je kennis nodig over differentiëren. Gelukkig zijn er over dit onderwerp vele bronnen te vinden. Ik heb veel verschillende bronnen over differentiëren en motivatie van leerlingen bestudeerd. De belangrijkste staan hieronder genoemd.

Dat differentiatie 'hot and happening' is in onderwijsland (Bravmann, 2013), mag inmiddels geen verrassing meer zijn voor mensen werkzaam in het onderwijs. De manier waarop een school dit wil vormgeven, is echter aan de school zelf. De uitkomst zou in alle gevallen hetzelfde moeten zijn: elke leerling wordt op zijn of haar niveau wordt bediend, zodat iedere leerling, ongeacht niveau, de kans krijgt om het beste uit zichzelf te halen.

In het artikel van Bravmann (2013) wordt beschreven dat er eerst een nulmeting moet plaatsvinden over waar de leerling nu staat en hoe hij het beste leert, van daaruit worden leerlijnen uitgestippeld om leerlingen op een hoger niveau te krijgen. Dat is ook hoe RTTI is opgebouwd. Eerst een toets, dan volgt er een individuele routing, differentiatie, dan weer een toets, routing etc. Dit proces kun je zo vaak toepassen als lukt in een jaar, maar volgens de makers van RTTI is drie keer per jaar wel een vereiste.

Volgens Bravmann (2013) moeten we niet uitgaan van wat wij willen dat leerlingen zijn, maar kijken naar wie ze zijn en wat ze al weten als we ze doceren. Hoewel in eerste instantie de term 'differentiëren' werd bedacht voor begaafde leerlingen, is het inmiddels een begrip voor het lesgeven aan alle leerlingen.

Goede differentiatie binnen het curriculum stoelt op twee zaken:

- Goede voorbereiding van de lessen. Deze biedt de leerlingen bijvoorbeeld ruimte op hun eigen tempo door de lesstof heen werken.
- Als tweede punt is het individualiseren van de lesstof belangrijk om aan te kunnen sluiten bij de belevingswereld van de leerling.

Leraren kunnen differentiatie bereiken door vier aspecten in ogenschouw te nemen:

1. Inhoud
2. Proces
3. Product
4. Omgeving

Leerlingen kunnen op verschillende manieren de inhoud bereiken en tot zich nemen. Ze krijgen de kans verschillende producten te produceren om te laten zien dat ze de doelen bereikt hebben en de leeromgeving voorziet in de verschillende leerstijlen en behoeftes van de leerlingen.

Differentiatie heeft drie overtuigingen aan de basis staan, namelijk 1) iedereen leert anders 2) kwaliteit is belangrijker dan kwantiteit en 3) een 'one-size-fits-all' aanpak impliceert dat de inhoud belangrijker is dan de leerlingen, wat dus eigenlijk niet zo zou moeten zijn.

Om leerlingen te motiveren om te gaan leren, hebben zij een reden nodig om aan die taak te beginnen. Dit kan door ze heldere leerdoelen te geven en te zorgen voor differentiatie. Deze differentiatie kan verschillende vormen aannemen zoals in werkvormen, samenwerking en een bepaalde mate van zelfstandigheid (Bimmel, 2008). Leren kan pas ontstaan bij een positieve houding en motivatie (Gardner, 1985).

Behalve geschreven bronnen, heb ik ook gekozen om filmmateriaal te bestuderen over differentiëren. Dit zijn beide Engelstalige bronnen (zie literatuurlijst). Uit de filmpjes blijkt dat het van belang is dat alle leerlingen worden uitgedaagd om te laten zien wat hun sterke punten zijn. Op beide scholen die gefilmd zijn, is er een coördinator aangesteld om het differentiëren in de klassen te begeleiden en om leerkrachten handvatten te geven hoe ze bepaalde stof gedifferentieerd kunnen aanbieden. Opvallend detail (ook in beide filmpjes genoemd) is dat leerlingen uit kansarme milieus het minst waarschijnlijk presteren op hun eigen niveau. Juist voor deze groep is het belangrijk dat ze ingeschaald worden op hun niveau en gestimuleerd vanuit school om alles uit zichzelf te halen.

Een speerpunt dat duidelijk naar voren komt in de filmpjes, is dat leerlingen verantwoordelijk moeten worden gemaakt voor hun eigen leerproces. Leerlingen moet inzichtelijk worden gemaakt hoe ze van hun eigen niveau naar een niveau hoger kunnen komen. Pas dan zal een leerling zich inzetten om dat ook daadwerkelijk te bereiken. Als het alleen maar voor de docent helder is wanneer een leerling naar een hoger niveau kan, zal de leerling nooit eigenaar van zijn leerproces worden. Dit is ook een belangrijk punt dat naar voren komt in een artikel over het motiveren van leerlingen (Mijland, 2013). Daarom probeer ik ook, naast het differentiëren volgens RTTI, leerlingen de mogelijkheid te bieden wat te kiezen te hebben. Iets te kiezen hebben, is al differentiëren op zich, maar ook daarbij kun je weer keuzes maken in wat je aanbiedt aan welke groepen leerlingen.

Samenvattend

Ik merk dat veel elementen van beschreven literatuur en aanpakken in filmmateriaal terug te vinden zijn in de filosofie achter RTTI. Toen ik begon met deze literatuurstudie was ik enigszins sceptisch, omdat RTTI voor mij een redelijk onbekende speler op de markt was, maar niet direct vernieuwend. Dan denk ik bijvoorbeeld ook aan OBIT, een taxonomie die hetzelfde predikt als RTTI alleen dan weer net in een andere jasje. In het begin gaf ik ook al aan dat het lastig is om literatuur over RTTI te vinden, vandaar de zijtak van het differentiëren. Toen ik mij daarop focuste en de uitgangspunten van RTTI daarmee vergeleek, kon ik ook wel inzien dat RTTI wellicht ook wel zijn voordelen kan hebben voor onze leerlingen. Ik ben dan ook zeer benieuwd naar de uitkomst van mijn onderzoek of het ook daadwerkelijk een efficiënte manier van werken is, want het lijkt mij arbeidsintensiever dan de reguliere manier van werken.

Probleemstelling en onderzoeksvragen

In dit onderzoek zal worden onderzocht of RTTI een efficiënte manier is om te differentiëren in de lessen Engels in de 1^e klas. Hierbij zullen twee klassen met elkaar vergeleken worden, KT1j en KT1k. Beide klassen worden ondervraagd over hun motivatie voor het vak, terwijl de ene klas tijdens het onderzoek wel gedifferentieerde stof wordt aangeboden volgens RTTI en de andere klas niet. Daarnaast worden collega's ondervraagd over hun tijdsinvestering en ervaring met het werken volgens de RTTI principes. Op basis van de uitkomst van deze drie deelvragen, wil ik kunnen bepalen of het werken volgens RTTI een efficiënte manier is om te kunnen differentiëren.

'Het Twickel College Delden heeft als speciale opdracht gekregen van de centrale directie een op de toekomst gerichte, brede instroomlocatie te zijn van de scholengroep Carmel Hengelo. Om een gezonde school te blijven in een veranderende omgeving is het belangrijk dat de docenten goed kunnen differentiëren en determineren. Vanuit dit perspectief wil het Twickel College Delden een school zijn waarin niveaudifferentiatie binnen de lessen een gebruikelijk begrip is geworden. Dit betekent dat leerlingen onderwijs krijgen op hun eigen niveau en dat docenten leerlinggericht en coachend lesgeven. Concreet betekent dit dat er in de toekomst minder gedoceed en meer gecoacht moet worden.' (Bosch, 2014).

Doelstellingen

Met dit onderzoek wil ik bereiken dat ik kan aangeven in hoeverre RTTI een efficiënt middel is om te differentiëren tijdens de lessen Engels. Collega's kunnen aan de hand van mijn onderzoek bepalen in hoeverre ze gebruik willen maken van RTTI om te differentiëren in hun lessen. Ze kunnen daarbij de tijdsinvestering wegzetten tegen de motivatie van leerlingen. De schoolleiding kan de uitkomst van mijn onderzoek gebruiken om te bepalen welke aspecten van RTTI wij wel en niet willen gaan implementeren.

Koppeling

Wij, op het Twickel College Delden, zijn druk bezig met het implementeren van RTTI in onze dagelijkse onderwijspraktijk. Dit kan zowel voor het determineren als differentiëren gebruikt worden. Aangezien differentiëren een speerpunt van de locatie is, ook zonder RTTI, wilde ik wel eens onderzoeken wat de efficiëntie is van het differentiëren door middel van RTTI handreikingen. In de literatuur wordt hier nog niet veel over gezegd.

Onderzoeksvraag en deelvragen

Hoofdvraag:

Is RTTI een efficiënt middel om te differentiëren tijdens de lessen Engels in de brugklas van Twickelcollege Delden?

Deelvragen:

1. Hoe ervaren taaldocenten het werken met RTTI?
2. Welk effect heeft het werken met RTTI op de motivatie van de leerlingen?
3. Wat is de tijdsinvestering van RTTI voor docenten?

Doelgroep:

Tijdens dit onderzoek leg ik vragen voor aan twee 1^e klassen, beide KT-niveau. KT1j bestaat uit 30 leerlingen met een gelijke verdeling jongens en meiden. KT1k bestaat uit 29 leerlingen ook met een gelijkwaardige verdeling tussen jongens en meiden. Als het onderzoek van start gaat, dan zitten deze leerlingen 3 maanden op school.

Daarnaast zal ik mijn collega's Nederlands en collega Duits bevragen over hun ervaring en tijdsinvestering ten opzichte van het werken met RTTI. Dit gaat om collega's met respectievelijk 3 jaar, 6 jaar en 10 jaar ervaring in het onderwijs. Ik heb zelf 8 jaar ervaring in het onderwijs, 3 jaar basisonderwijs, 3 jaar VSO en nu bezig met mijn 3^e jaar regulier VO.

Verwachtingen:

Ik verwacht dat het werken met RTTI een positief effect heeft op de motivatie van leerlingen. In de theorie is immers te lezen dat de motivatie van leerlingen omhoog gaat als de lesstof aansluit op hun belevingswereld en ze uitdaagt op hun niveau. Echter verwacht ik ook dat het werken met RTTI veel tijd kost en dat mijn collega's dat ook zo zullen ervaren. De vraag of RTTI een efficiënt middel is om te differentiëren zullen we dan ook wellicht pas over een paar jaar kunnen beantwoorden, omdat we zaken die eenmaal ontwikkeld zijn wel kunnen hergebruiken, maar het ontwikkelen kost veel tijd. Wel hoop ik na dit onderzoek daar een verwachting over uit te kunnen spreken.

Onderzoeksopzet

Met dit onderzoek ga ik een kwalitatief onderzoek uitvoeren. Enerzijds omdat mij dat tijdens de contactdag werd aangeraden, anderzijds omdat er in de literatuur nog weinig bekend is over de efficiëntie van het werken met RTTI en het effect van differentiëren op leerlingen. Er wordt in de literatuur toch met name gekeken naar wat scholen en leerkrachten vinden van de resultaten. Met andere woorden: er is vooral kwalitatief onderzoek gedaan. Omdat de deelvragen allemaal gesteld gaan worden aan dezelfde groepen, bespreek ik niet per deelvraag (zoals in de reader staat) de kenmerken en eenheden, maar slechts 1 keer.

De eenheden: twee KT1 klassen, van respectievelijk 30 en 28 leerlingen. In beide klassen zitten procentueel gezien ongeveer evenveel meisjes en jongens.

Drie collega's. Twee van de vakgroep Nederlands en 1 uit de vakgroep Duits. Daarnaast mijn eigen bevindingen.

Kenmerken: van beide klassen wil ik graag weten of ze motivatie hebben ten aanzien van toetsen. De ene klas zal na deelvraag 2 een routing volgen waarmee we differentiëren volgens RTTI. De andere klas is daarbij een controle groep die wel RTTI toetsen maakt, maar geen aangepaste didactische aanpak krijgt.

Van de collega's wil ik graag weten hoe zij het werken met RTTI ervaren en wat hun tijdsinvestering is ten opzichte van reguliere toetsen. Dit toets ik door middel van een interview en ik vraag collega's of zij willen tijdschrijven (zie ook bijlage 1, meetinstrumenten).

Omdat ik beide klassen lesgeef, zijn ze voor mij bereikbaar en bereid om voor mij enquêtes in te vullen, daar ik een goede relatie met mijn klassen onderhoud. Tijd en geld is in dit onderzoek niet van belang, ook zonder onderzoek zou ik ze les moeten geven. De leerlingen kost het weinig tot geen extra tijd. Voor mij gaat de grootste tijdsbesteding zitten in het maken van de individuele routing voor leerlingen en het verwerken van de onderzoeksresultaten.

Ik ben benieuwd naar hoe leerlingen zich voorbereid voelen voor een toets. Dit gaat om moeilijk te observeren gedrag (Baarda, par. 3.1.2), vandaar dat ik heb gekozen om de leerlingen een anonieme enquête af te nemen. Uiteindelijk hebben de meeste leerlingen wel hun naam opgeschreven. Allemaal hebben ze de klas genoteerd, op mijn verzoek, omdat dit van belang is voor het analyseren van de enquêtes en verschillen tussen beide te kunnen signaleren.

Aangezien dit onderzoek uit meerdere enquêtes zal bestaan, is er sprake van een longitudinale survey. De vorm is het panelonderzoek. Door de leerlingen direct na de toetsen te vragen om de enquêtes in te vullen, is het onderzoek betrouwbaar. Zij kunnen dan immers elkaar niet beïnvloeden.

Ik ga tijdens dit onderzoek de volgende drie deelvragen beantwoorden:

1. Hoe ervaren taaldocenten het werken met RTTI?
2. Welk effect heeft het werken met RTTI op de motivatie van de leerlingen?
3. Wat is de tijdsinvestering van RTTI voor docenten?

De antwoorden op deze deelvragen zullen mij helpen om tot een antwoord op de volgende hoofdvraag te komen:

Is RTTI een efficiënt middel om te differentiëren tijdens de lessen Engels in de brugklas van Twickelcollege Delden?

Voor het beantwoorden van de eerste deelvraag, gebruik ik een interview. Ik kan hierbij goed doorvragen als mij een antwoord van collega's niet helemaal helder is, of indien zij zich twijfelachtig uitspreken. Ik heb de interviews individueel afgenomen, op die manier kan ik beter doorvragen en is er minder kans dat het gesprek een eigen leven gaat leiden als collega's met elkaar in discussie zouden gaan.

Voor het beantwoorden van de tweede deelvraag, neem ik direct na de toetsen bij de leerlingen een enquête af. Ik bespreek deze al voor de toets voor, zodat leerlingen die klaar zijn direct verder kunnen met het beantwoorden van de vragen in de enquête. Zij hoeven niet hun naam op de enquête te zetten, het mag uiteraard wel. De klas moet er op genoteerd worden.

Voor het beantwoorden van de derde deelvraag vraag ik mijn collega's of zij willen tijdschrijven voor mij. Ik hou zelf ook de tijdsinvestering bij van het werken met RTTI. Ook stel ik hier vragen over tijdens het interview. Mijn opzet is om eerst de collega's te laten tijdschrijven, zodat ik tijdens de interviews eventueel op de resultaten kan doorvragen. Aangezien ik zelf geen bijzonder belang heb bij het werken met RTTI, kunnen collega's zich kritisch uiten bij mij zonder dat dit consequenties zou kunnen hebben. Uiteindelijk zijn er 6 collega's geweest die voor mij het tijdschrijven hebben bijgehouden. Naast de 3 collega's die ook geïnterviewd zijn, waren collega's wiskunde, geschiedenis en Nederlands geïnteresseerd.

Het deelonderzoek is valide omdat ik de leerlingen individueel bevraag over hun gevoel van zelfvertrouwen bij een toets. Volgens mij kan ik dit niet anders testen dan door middel van een vragenlijst, immers bij een observatie zou ik niet 'in het hoofd' van de leerling kunnen kijken hoe hij zich voelt. Aangezien ik de enquête direct na de toets laat maken, weten leerlingen ook dat het om die toets ging en ze kunnen er geen andere zaken bij halen. Ook kunnen ze tijdens en na een toets niet met elkaar overleggen, dus zal hun mening op dat moment ook niet sterk beïnvloed worden door anderen. Omdat ik zelf enquêteer, weet ik dat de resultaten hiervan op de juiste manier worden verwerkt.

Vanuit het schema 'operationalisering kernbegrippen' (zie bijlagen) heb ik als docent alleen invloed op de indicatoren die in het bovenste en onderste vak genoemd worden. Hoe leerlingen zich thuis op de toets voorbereiden, zal ik nooit helemaal zeker weten. Vandaar dat ik ze in de enquêtes vraag hoe zij zich voorbereid vinden, door ze daarvoor een cijfer te laten geven (zie ook meetinstrumenten in bijlage 1). Ze weten zelf immers haarfijn uit te leggen of ze er genoeg aan gedaan hebben of niet. De indicatoren waar ik wel invloed op heb, zorg ik voor dat aan die voorwaarden voldaan is. Ik

controleer of leerlingen hun werk gemaakt en gecontroleerd hebben, ik bied verschillende leerstrategieën aan en leerlingen die belangrijke uitleg gemist hebben, kunnen bij mij terecht voor een inhaalles.

Na de eerste enquête krijgen de beide klassen het lesprogramma op een andere manier aangeboden. De toetsen die ze maken zijn gelijk, alleen de voorbereiding verschilt. KT1j zal alleen de toetsen volgens de RTTI manier aangeboden krijgen en KT1K zal niet alleen de RTTI toetsen krijgen, maar ook de bijbehorende individuele routing. Uit de enquêtes moet vervolgens blijken of een individuele routing invloed heeft op het welbevinden en motivatie van de leerlingen.

De toetsen, individuele routing en enquêtes zullen als bijlagen worden opgenomen in het uiteindelijke onderzoeksverslag. Daarnaast vindt u daar de meetinstrumenten, literatuurlijst en de beoordeling van het onderzoeksplan.

Resultaten

Hieronder vindt u de resultaten van dit onderzoek per deelvraag weergegeven. Indien mogelijk, zijn de resultaten ook verwerkt in tabellen/grafieken. Dit geldt voor deelvraag 2 en 3.

Deelvraag 1

Hoe ervaren (taal)docenten het werken met RTTI?

De resultaten op deze vraag zijn verkregen uit interviews. Hoewel de interviews apart zijn afgenomen, heb ik er in dit verslag een lopend verhaal van geprobeerd te maken. De ondervraagde collega's zijn Dominique Kokkeler (Duits), Marieke Brem (Nederlands) en Rik Leushuis (Nederlands). Daarnaast heb ik mijn eigen bevindingen in dit verhaal verwerkt.

Wat zijn de ervaringen met het werken met RTTI tot nu toe?

Dominique vindt het werken met RTTI tot nu toe wel positief. Ze merkt dat ze veel beter nadenkt over welke vragen ze in een toets zet en hoe ze die formuleert. Dit vindt ze echt een meerwaarde. Daarnaast denkt ze beter na over de puntenverdeling en zorgt ze ervoor dat alle vier de niveaus in de toets opgenomen worden.

Marieke vindt het heel fijn dat ze nu meer inzicht heeft in de leerlingen in de verschillende klassen die ze lesgeeft. Ze vindt dat ze beter zicht heeft op leerlingen die het echt niet kunnen en leerlingen die onderpresteren. Ze vindt RTTI als totaalpakket wel een beetje ver gaan, je moet ook nog vertrouwen op de deskundigheid van vakdocenten zelf. Als je drie keer per jaar een toets afneemt, dan heb je echt voldoende informatie over je leerlingen wie je op welk niveau moet uitdagen. Ook Marieke vindt het prettig dat ze meer inzicht heeft verkregen in het maken en beoordelen van toetsen.

Rik heeft zich in het begin vergalopperd op RTTI. Hij voelde zich direct geroepen om in verschillende toetsen gelijk zichtbaar te maken voor leerlingen hoe het werkt en waar ze zelf op in kunnen zetten. Later heeft hij het op een lager pitje gezet en houdt hij zich nu aan de methodetoetsen die al volgens RTTI worden aangeleverd en SO's die hij eerder heeft gemaakt gebruikt hij weer.

Wat zijn de verwachtingen voor de toekomst van het werken met RTTI?

Dominique verwacht verdere automatisering van RTTI, dat het makkelijker wordt om een goede RTTI toets te maken. Ze merkt dat ze nu nog wel eens bij het nakijken op een vormfout in een toetsvraag stuit. Daarnaast verwacht ze nog een koppeling met OMZA (gedragsindicatoren gekoppeld aan RTTI) die we kunnen gebruiken tijdens leerlingbesprekingen. Wel is ze kritisch op de tijdsinvestering. Ze ziet het niet zitten om met individuele routings te gaan werken, we zijn al zo druk. Het lijkt haar geen haalbare kaart. Het lijkt Dominique wijs dat we wel RTTI als compleet verhaal aanbieden aan het team, dus ook de routings, maar dat om het RTTI verhaal helder te krijgen. Niet perse om er mee te gaan werken. Zowel Marieke als Dominique noemen letterlijk het eigen kennen en kunnen van docenten dat ondergesneeuwd lijkt te worden door RTTI. Ze bedoelen hiermee dat je als docent vaak ook zonder RTTI je pappenheimers al wel doorhebt. Marieke noemt verder nog dat ze verwacht dat we in de toekomst locatiebreed een manier hebben van praten over leerlingen. RTTI zorgt ervoor dat docenten krachtig kunnen opbouwen waarom en wanneer er van opstromen of afstromen

gesproken moet worden. Het 'onderbuikgevoel' waar veel docenten zich nu nog wel eens op beroepen tijdens een vergadering is er dan af. Rik voorziet een brede implementatie van RTTI zodat we tijdens leerlingbesprekingen en rapportvergaderingen, maar ook tijdens oudergesprekken een taal spreken die voor iedereen duidelijk is. Ook wil hij dat de schoolleiding bij het werven van nieuw personeel gaat communiceren dat dit een speerpunt is van de locatie en dat er van iedereen verwacht wordt dat ze daarmee kunnen (gaan) werken. Daarnaast zullen er afspraken per sectie gemaakt moeten worden. Hij denkt niet dat we op deze locatie met studiewijzers volgens RTTI gaan werken.

Is er een verschil in het becijferen van toetsen als je een regulier toets vergelijkt met een RTTI toets?

Dominique ziet wel verschil in het becijferen van de toetsen. Het verschil met de rekenmodule is gelukkig wel minimaal, het gaat vaak om een paar tienden verschil, zowel negatief als positief. Ze houdt voor vak een 60% normering aan. Ook bij Marieke en Rik is dit het geval, een paar tienden afwijking, zowel positief als negatief, maar Rik merkt ook op dat dat te maken heeft met de percentuele verdeling tussen de niveaus, waarbij je met je reguliere berekening geen rekening houdt.

Wat is de tijdsinvestering van RTTI?

De tijdsinvestering is een punt dat vaak genoemd wordt op onze school. RTTI kost gewoonweg veel tijd als je het goed wil doen en alle drie de ondervraagde docenten zijn bereid om een offer te maken qua tijd, zo land het maar binnen de perken blijft. Docenten moeten bijvoorbeeld altijd tijd over blijven houden om hun lessen goed voor te bereiden, anders schieten we het doel voorbij. Bij Nederlands zijn de toetsen opgebouwd uit bijvoorbeeld 40 losse vragen. Al die vragen moeten apart gemarkeerd worden volgens RTTI. Dat kost de docenten uiteraard enorm veel tijd. Engels werkt wat dat betreft wat anders, net als Duits, want een Engelse toets bestaat bijvoorbeeld uit 5 of 6 opdrachten die gemarkeerd moeten worden. Dat scheelt mij enorm veel tijd ten opzicht van de Nederlands docenten. De rekenmodule is op zich een prettig middel, waarbij het ook neerkomt op handigheid met deze tool. Hoe vaker je ermee werkt, hoe sneller je ermee wordt.

We zien alle vier nog niet direct de meerwaarde van de door methodes aangeleverde toetsen. We moeten ze echt grondig controleren, want heel vaak ontdekken we fouten in de vraagstelling of in de markering. Ik heb zelf bijvoorbeeld laatst een i-vraag omgezet naar een t1-vraag, want er kwam echt geen inzicht aan te pas. Daar moeten we dus wel kritisch op blijven en ook andere collega's voor waarschuwen, want anders schieten we het doel voorbij.

Wat wil je verder nog kwijt ter aanvulling op dit interview?

Dominique geeft aan dat ze het goed vindt dat dit onderzoek nu loopt en dat ze erg benieuwd is naar de uitkomsten, ook omdat wij verantwoordelijk zijn voor het implementeren van RTTI bij ons op school.

Marieke en ik vragen ons hoe we het werken met RTTI gaan implementeren bij vakken als tekenen, handvaardigheid, techniek en gym. Wat is de meerwaarde van het werken met RTTI bij deze vakken?

Rik ziet voor leerlingen veel meer mogelijkheden om hun cijfers op te halen met RTTI. Je kunt ze makkelijker inzicht geven in welke vragentypes ze zich extra moeten verdiepen of bekwamen.

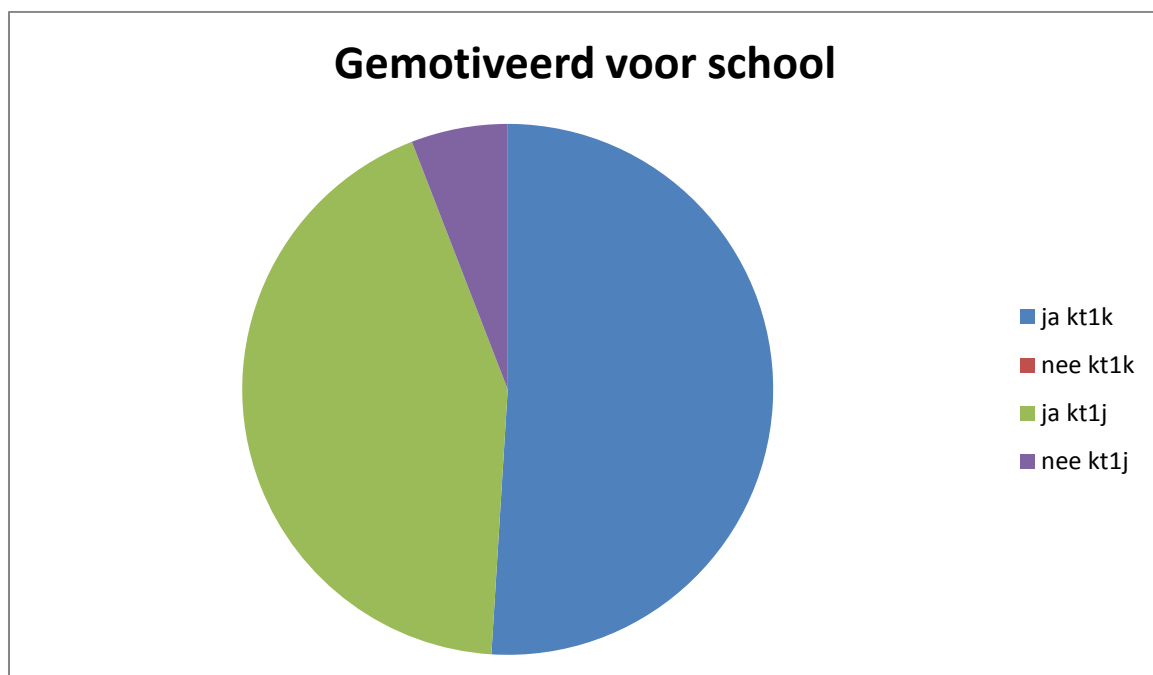
Deelvraag 2

Welk effect heeft het werken met RTTI op de motivatie van de leerlingen?

Bij de start van het onderzoek zijn er een aantal leerlingen ziek in beide klassen. In kt1k missen er 3 leerlingen, zodat 26 leerlingen de enquête invullen. In kt1j missen er 5, zodat 25 leerlingen uiteindelijk de enquête invullen. Opvallend is dat de 3 leerlingen die zichzelf niet gemotiveerd vinden alle drie in kt1j zitten, zie ook vraag 3 in bijlage 1b. Gelukkig vinden de meeste leerlingen zichzelf gemotiveerd voor school. De redenen die ze daarvoor aangeven zijn zeer divers. Een greep uit de enquêtes:

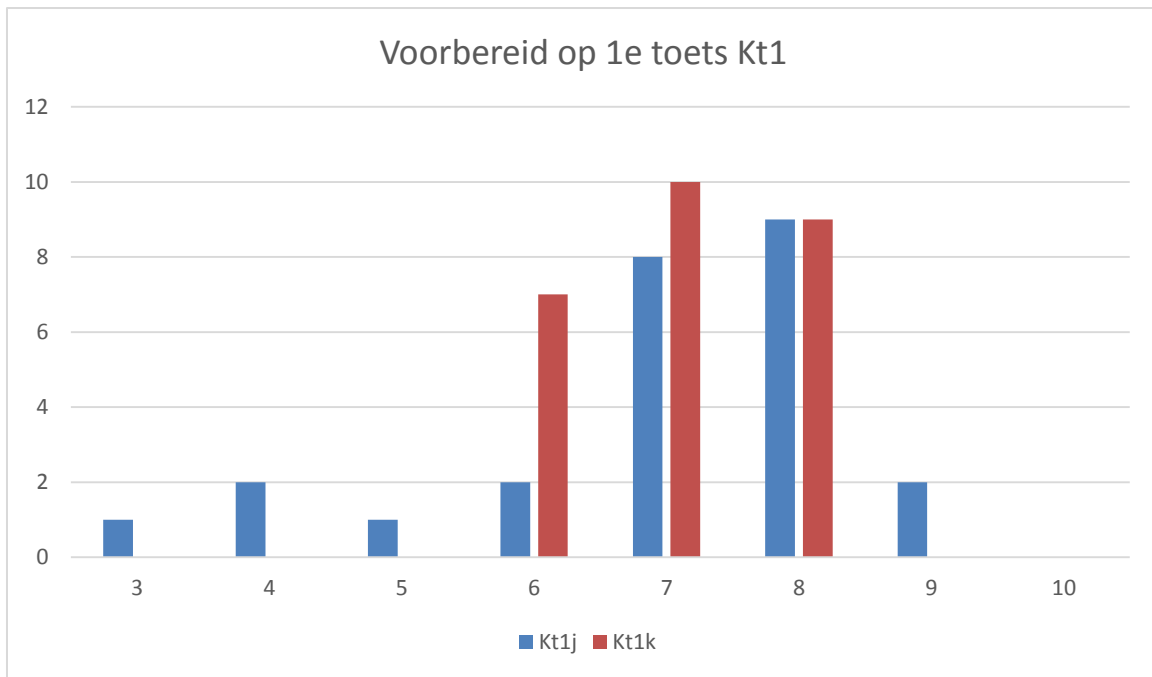
- Ja, want ik wil niet afstromen
- Ja, want dan ga je gelukkig de dag uit
- Ja, want ik vind Engels een leuk vak
- Ja, want anders kan ik misschien geen werk vinden
- Ja, want ik wil opstromen

De volgende grafiek (1) is gebaseerd op vraag 3 uit de eerste enquête, zie ook bijlage 1b.

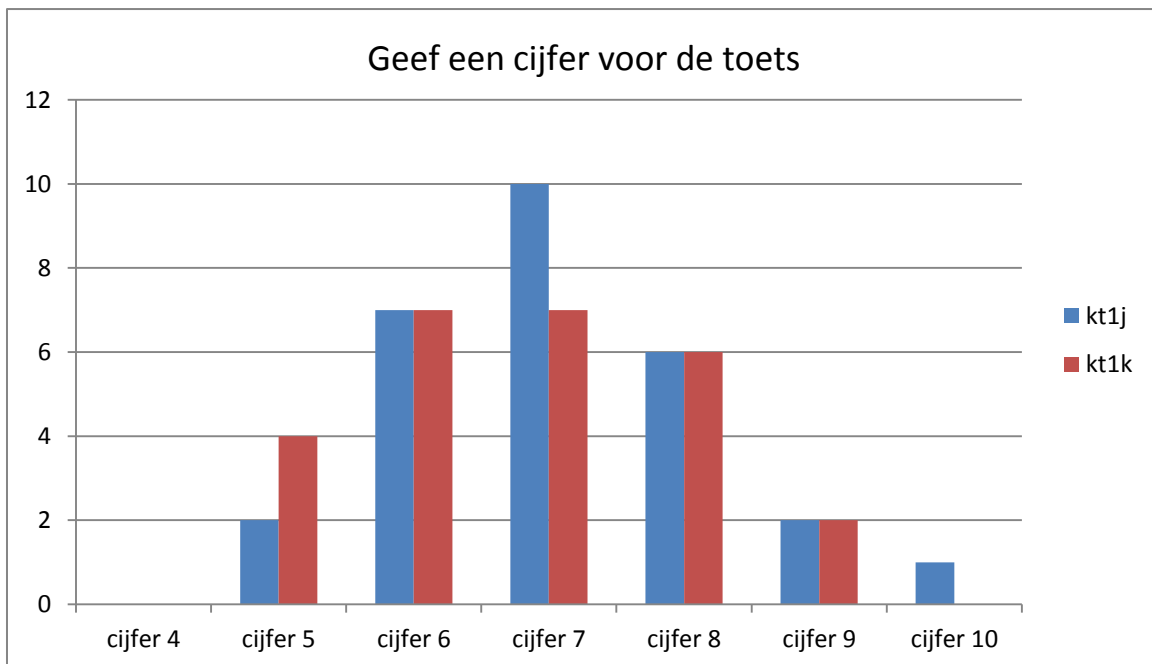
Grafiek 1: zijn leerlingen uit klassen kt1k en kt1j gemotiveerd voor school?

Als we de motivatie voor school vergelijken met de uitkomsten van de vraag hoe ze zich voorbereid voelen op de toets (grafiek 2, volgende pagina), dan valt op dat leerlingen uit kt1j veel meer divers scoren. De antwoorden variëren tussen 3 en 9. Leerlingen uit kt1k scoren veel gelijkmatiger. Alle leerlingen vinden zichzelf in ieder geval voldoende voorbereid (antwoorden tussen 6 en 8). Zie ook grafiek op volgende pagina. Deze grafiek is gebaseerd op de antwoorden van de vragen 2, 4 en 5 uit de eerste enquête. Dit betekent dat de leerlingen uit KT1k zich over het algemeen beter voorbereid voelen op een toets dan de leerlingen uit KT1j. Alle leerlingen uit KT1k voelen zich voldoende voorbereid, daar waar sommige leerlingen uit KT1j zich niet voldoende voorbereid voelen.

Grafiek 2: hoe vinden leerlingen uit Kt1k en Kt1j dat ze voorbereid zijn op een toets, uitgedrukt in een cijfer tussen 0 en 10.

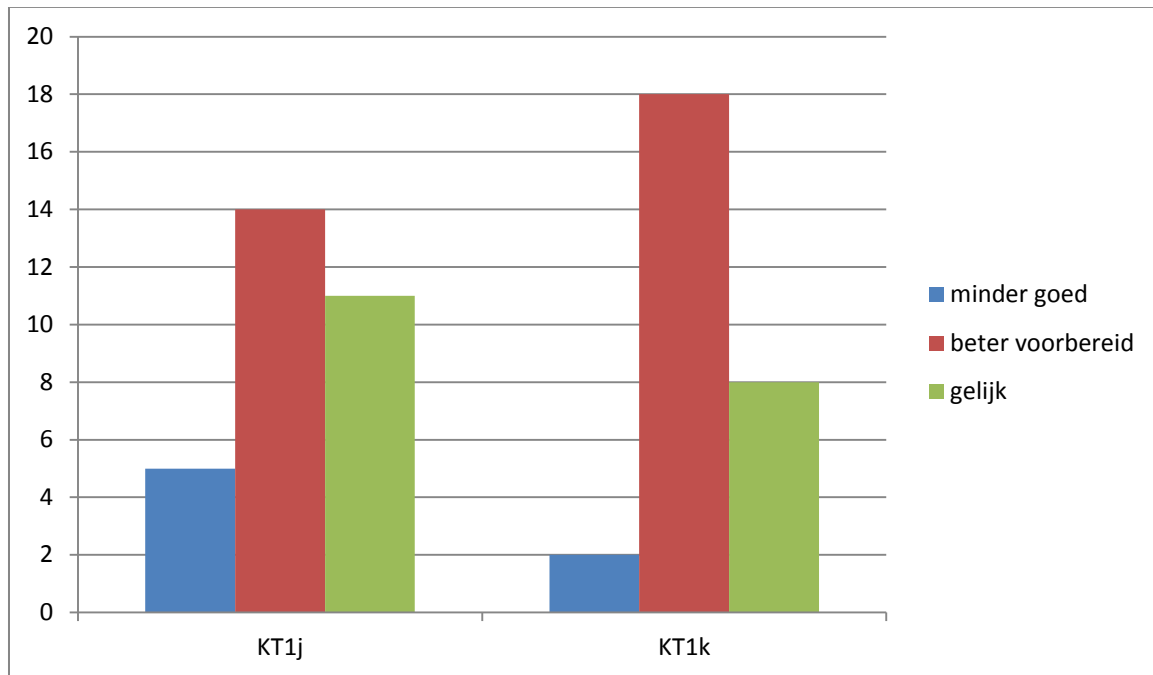
Hoewel blijkt uit de enquêtes dat leerlingen gemiddeld een 7 (grafiek 3) voor een toets geven, zijn er weinig verbetermogelijkheden gegeven. Dit vind ik erg jammer, want ik vind het belangrijk dat leerlingen ervaren dat ze zelf ook invloed kunnen uitoefenen op hun leerproces waar een toets deel van uit maakt. Bij de afname van de eind enquête zal ik dan ook leerlingen extra attenderen op deze vraag.

Grafiek 3: welk cijfer geef je de toets?

Uitslagen tweede enquête

Na de eerste enquête, is kt1j verder gegaan zoals we altijd werken. Kt1k daarentegen, heeft een individuele routing doorlopen waardoor leerlingen zich beter voorbereid zouden moeten voelen op de toets. De individuele routing is een document dat aangeeft welke opdrachten leerlingen moeten maken om op een bepaald cognitief niveau vooruit te gaan. Bijvoorbeeld als leerlingen uitvallen op het niveau T1 of T2 krijgen zij juist veel oefeningen aangeboden die dit niveau trainen. De routing is opgenomen als bijlage 4. Tijdens de afname van deze 2^e enquête was kt1j helemaal compleet, met 30 leerlingen en in kt1k was er 1 ziek, 28 leerlingen vulden de enquête in.

Grafiek 3: Was je nu minder goed, beter of gelijk voorbereid op deze toets? Leg je antwoord uit.

Bij de uitleg waarom leerlingen zich zo voelden, waren de antwoorden bij minder goed:

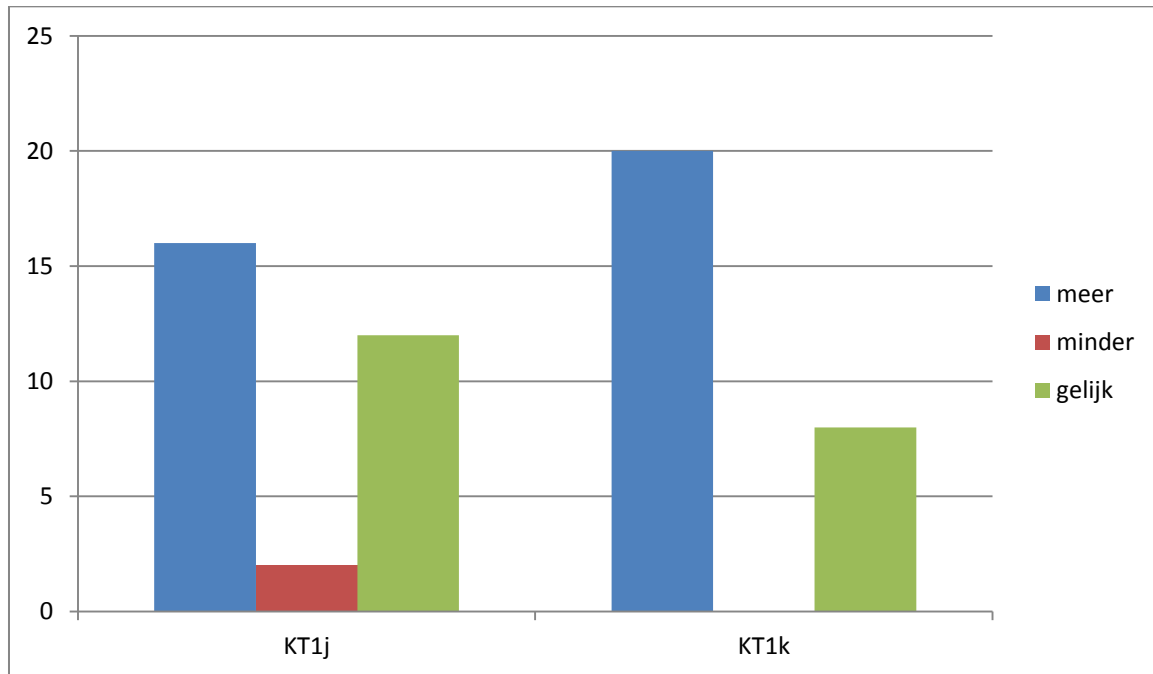
- Ik kwam er pas laat achter dat we een toets hadden
- Ik hoefde niet zoveel te leren, want ik snapte alles tijdens de lessen al
- De toets viel me tegen

Bij beter voorbereid werden de volgende redenen gegeven:

- Vorige keer had ik niet zo'n mooi cijfer, dus ik wilde een beter cijfer halen en ik heb langer geleerd.
- Ik heb er meer tijd aan besteed
- Ik snapte de lessen beter
- Van te voren kregen we al te horen hoe de toets eruit zou zien, dat vond ik fijn
- Ik probeer nu verder van te voren te leren

Bij gelijke voorbereiding werden niet echt redenen aangegeven. Leerlingen noemen een algemenering als 'ik leer altijd goed voor alle vakken'.

Leerlingen uit KT1k voelden zich iets beter voorbereid op de toets dan leerlingen uit KT1j (14 leerlingen om 18 die 'beter' scoorden). Daarnaast scoorden 11 leerlingen uit KT1j 'gelijk' en uit KT1k waren dat er maar 8. Leerlingen die zich minder goed voorbereid voelden, daarvan zitten er 5 in KT1j en 2 in KT1k.

Grafiek 4: Voel je je nu meer of minder gemotiveerd om goede cijfers te halen? Leg uit.

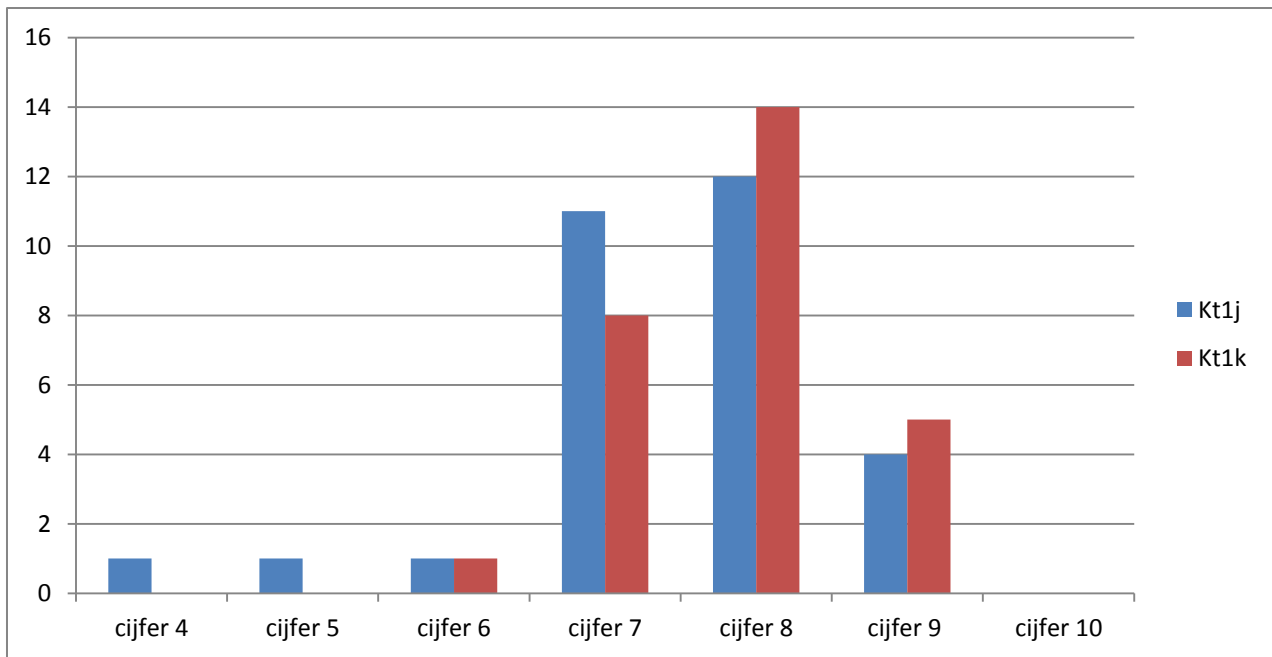
Helaas zijn er door beide leerlingen uit KT1j die zich minder gemotiveerd voelen geen redenen genoemd waarom.

Ook bij deze vraag scoort klas Kt1k iets beter op motivatie. Twintig leerlingen voelen zich nog meer gemotiveerd voor goede cijfers tegenover 16 in KT1j. Als redenen hiervoor noemen al deze leerlingen:

- Ik wil graag opstromen
- Ik heb minder stress als ik goede cijfers heb
- Ik vond de toets beter gaan

Voor de leerlingen die gelijkblijvende motivatie hadden (12 in KT1j en 8 in KT1k) gold eigenlijk maar 1 uitleg:

- Ik ben altijd al gemotiveerd voor school.

Grafiek 5: Geef de toets een cijfer

Ook bij deze toets valt weer op dat leerlingen uit KT1k positiever scoren op deze vraag. Zij vinden geen van allen de toets een onvoldoende waard. Degene uit KT1j die een 4 scoorde, had zelf niet geleerd voor de toets (onvoldoende ook gescoord bleek later) en scoorde daarom ook de toets een onvoldoende. Degene die de 5 scoorde, was weinig spraakzaam en gaf geen verdere informatie op de enquête.

Deelvraag 3

Wat is de tijdsinvestering van RTTI voor docenten?

Er zijn uiteindelijk een aantal collega's/vakken bijgekomen bij deze deelvraag. Ik werk op een kleine school waar iedereen erg betrokken is bij elkaar. Zo ook bij mijn studie en onderzoek. Vandaar dat er spontaan 3 collega's ook wilden tijdschrijven voor mij, omdat ze het onderzoek erg interessant vinden. Ik vind het zelf eigenlijk alleen maar een meerwaarde om ook iets verder dan de talen secties te kijken. Het vak geschiedenis, wiskunde en een extra Nederlands docent hebben hun tijdsinvestering voor mij bijgehouden, hoewel de laatste het formulier niet volledig heeft kunnen invullen.

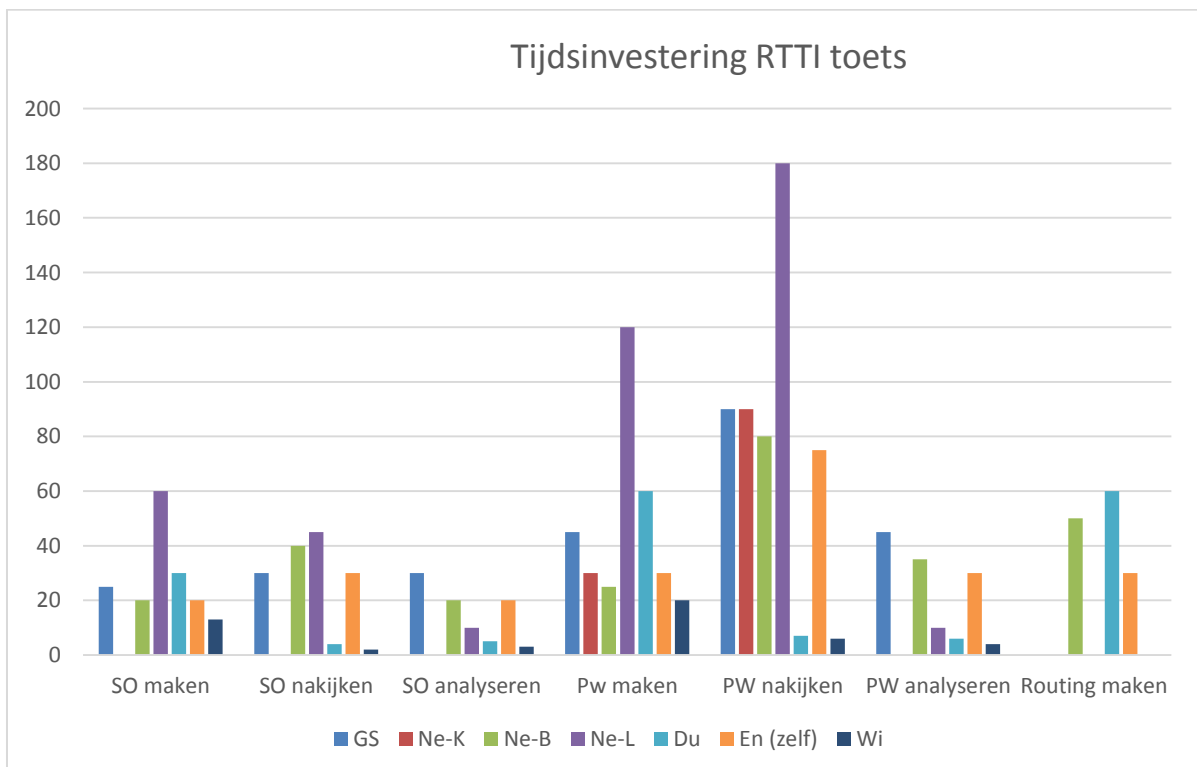
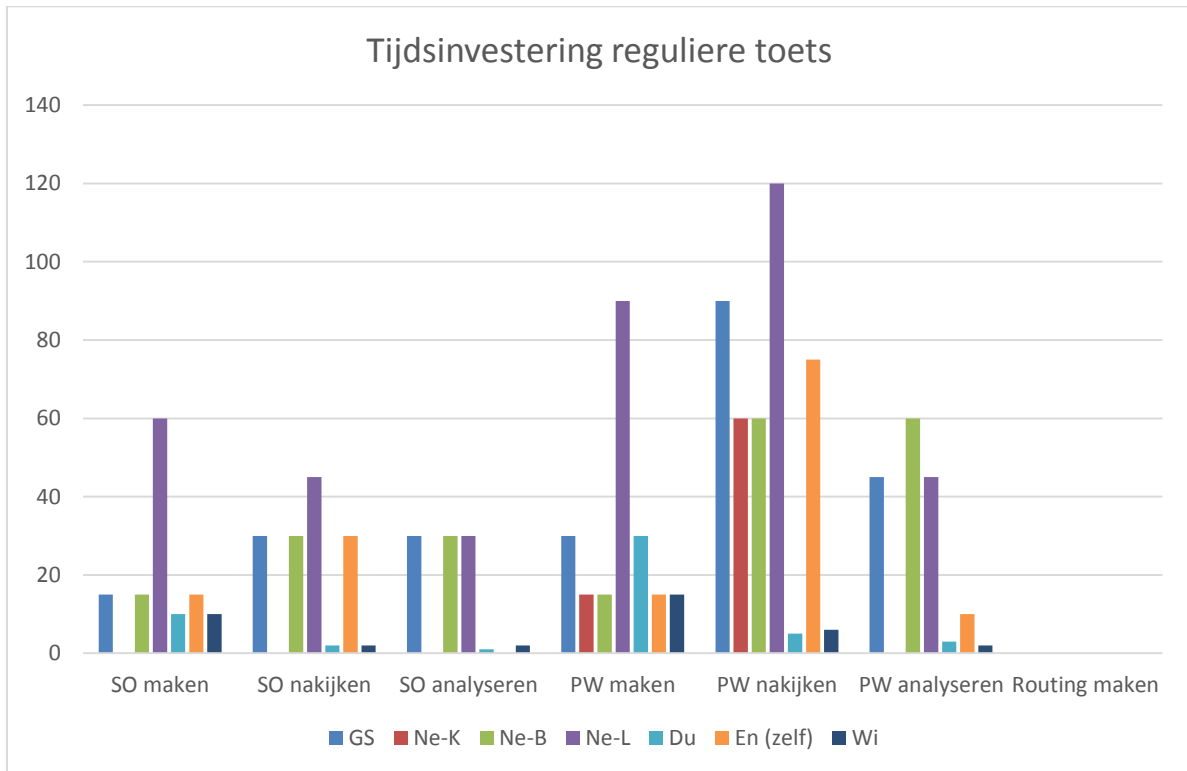
Wat hierbij vermeld moet worden, is dat collega's een verschillende interpretatie hebben gegeven aan het invullen van dit instrument. Collega geschiedenis heeft bijvoorbeeld per klas gescoord, terwijl de collega wiskunde in overleg met mij per leerling de tijd heeft bijgehouden. Dit omdat de collega wiskunde te maken heeft met parallelklassen die 18 om 24 leerlingen bevatten. Om naar een tijdsinvestering per klas te kijken vond zij niet representatief voor mijn onderzoek (fijn, collega's die zo meedenken). Uiteraard heb ik na haar opmerking de collega geschiedenis bevraagd, maar hij gaf aan dat hij het instrument had ingevuld met maar 1 klas in zijn hoofd. Zo heb ik zelf het instrument ook bedoeld, maar toch zou ik het in de toekomst dus anders aanpakken en verduidelijken wat ik precies wil weten.

Vanwege dit verschil in interpretatie heb ik ervoor gekozen om 2 grafieken te maken waarbij je per vak kunt zien wat de tijdsinvestering is. In eerste instantie had ik verschillende grafieken willen maken met reguliere toetsen naast RTTI toets, maar dat was niet meer mogelijk door de verschillende manieren van invullen van mijn instrument. Nu is eenvoudig te zien dat de collega geschiedenis bijvoorbeeld meer tijd kwijt is aan het maken van een SO volgens RTTI.

Uit de ingevulde instrumenten blijkt duidelijk dat het werken met RTTI meer tijd vergt dan reguliere toetsen. Een significant verschil zit het in het feit dat er na een reguliere toets meestal geen routing wordt gemaakt voor leerlingen om ervoor te zorgen dat ze op een bepaald onderdeel beter worden. Bij RTTI is dit een vast gegeven, tenminste, als een school het RTTI pakket volledig wil aanpakken. Niet alle collega's die met RTTI werken doen dit ook, omdat het enorm veel tijd kost om voor iedere leerlingen een routing te maken en we zijn er nog niet zo lang mee bezig. Collega's die de mastertraining volgen, zijn meer bezig met het gehele pakket, dan collega's die niet in de kartrekkersgroep zitten.

Als laatste moet ik hier vermelden dat de wijze waarop collega's aan de toetsen komen ook van invloed is op de tijdsinvestering tussen 'regulier' en 'RTTI'. Er zijn vakken waarbij de toetsen online staan en alleen maar gedownload hoeven te worden. Om van een reguliere toets een RTTI toets te maken, hoef je soms alleen maar markeringen toe te voegen. Collega's bij wie dit het geval is, vinden het ook veel makkelijker om RTTI toe te passen en zien minder op tegen de tijdsinvestering. Daarnaast zijn er collega's waarbij bijvoorbeeld alleen proefwerken worden aangeleverd en SO's moeten allemaal zelf gemaakt worden. Voor deze collega's, ik ben er daar zelf ook een van, is het maken van een SO, met name een goed RTTI SO, een behoorlijke klus. Hoewel ik het zelf wel interessant vind om op deze manier met toetsen bezig te zijn, merk ik bij collega's soms wat weerstand ten opzichte van de tijdsinvestering.

Aan de linkerzijde ziet u de minuten per onderdeel genoteerd. Aan de onderzijde de verschillende aspecten waar docenten tijd in moeten investeren. De eerste grafiek beschrijft de tijdsinvestering ten opzicht van de reguliere toetsen, zoals dat nu gebeurt. De tweede grafiek geeft de tijdsinvestering van toetsen met RTTI weer.

Conclusie, discussie, analyse en aanbeveling

Antwoord deelvraag 1: Hoe ervaren taaldocenten het werken met RTTI?

Uit de interviews (zie uitwerking deelvraag 1) kan ik de volgende conclusies trekken met betrekking tot twee hoofditems, namelijk de ervaring van het werken met RTTI tot nu toe en de toekomst met RTTI:

Ervaring werken met RTTI tot nu toe

Alle docenten zijn overwegend positief over het werken met RTTI. In het begin was het erg veel informatie die eigen gemaakt moest worden en de vele facetten behorende bij RTTI schrokken wat af. Nu men er eenmaal mee werkt, zijn er ook voordelen te noemen zoals het meer inzicht in de vraagstelling tijdens toetsen en een betere afweging kunnen maken over de puntenverdeling bij een toets. Docenten geven aan meer inzicht te hebben in wat een leerling daadwerkelijk kan. Is een cijfer 7 een goed cijfer voor deze leerling of zit er meer in?

RTTI en de toekomst

De verwachting is dat het implementeren van RTTI binnen het gehele team van Twickel College Delden zeker twee tot drie jaar gaat duren. Dit zal moeten gebeuren door middel van studiemiddagen en feedback geven op elkaars toetsen, eventueel kijken bij elkaar in de les. Om voor een goede basis te zorgen, zullen alle verschillende facetten van RTTI wel goed uitgelegd moeten worden. Het automatiseren van het maken van RTTI toetsen en het invullen van de rekenmodule zal steeds sneller gaan. Wat verder als positieve meerwaarde wordt gezien, is dat iedereen, ouders, leerlingen, docenten, schoolleiding, dezelfde taal gaan spreken over de leerlingen en keuzes kunnen onderbouwd worden. Cijfers zullen heel iets afwijken van wat men nu gewend is, maar in de praktijk gaat het om enkele tienden.

Geen van de docenten ziet het zitten om het totale pakket van RTTI (studiewijzers, routings, OMZA, markeren, rekenmodule, zie hoofdstuk theoretisch kader) te implementeren op school. Nu er meer inzicht verkregen is in hoe dat allemaal in zijn werk zal gaan, voorzien docenten dat ze alleen nog maar bezig zijn met het analyseren van toetsen en verwerken van gegevens. Het voorstel aan de schoolleiding zal dan ook zijn om te beginnen met het invoeren van drie proefwerken RTTI per vak per jaar af te nemen en de geanalyseerde resultaten mee te nemen in de rapportvergaderingen middels de rekenmodule. Daarnaast zal er in de toekomst tijdens leerlingbesprekingen met de OMZA gedragsindicatoren gewerkt gaan worden.

Antwoord deelvraag 2: Welk effect heeft het werken met RTTI op de motivatie van de leerlingen?

De leerlingen uit KT1k lijken door het werken met een individuele routing iets meer gemotiveerd te worden voor school. Uit deze klas voelden 18 leerlingen zich beter voorbereid op de toets en 20 leerlingen voelden zich meer gemotiveerd. Uit de controlegroep Kt1j voelden zich 14 leerlingen beter voorbereid dan de vorige keer en 16 leerlingen meer gemotiveerd. Er waren in Kt1j twee leerlingen die minder gemotiveerd waren dan bij de eerste enquête, helaas zonder opgave van redenen. In de KT1k klas was er niemand minder gemotiveerd. Hieruit concludeer ik dat het werken met RTTI wel enigszins effect heeft op de motivatie van leerlingen, maar in mijn optiek is dit geen significant verschil. Vanuit de theorie is dat wellicht ook wel te verklaren, immers is onderzocht dat als

leerlingen zelf invloed kunnen uitoefenen, zij veel gemotiveerder zijn voor school. Bij het werken met RTTI zoals ik dat de afgelopen periode heb gedaan, is het vrijwel compleet docent gestuurd wat leerlingen moeten doen. Zij hebben zelf geen invloed op hun eigen routing als je volledig volgens de RTTI manier werkt.

Antwoord deelvraag 3: Wat is de tijdsinvestering van RTTI voor docenten?

Uit de ingevulde formulieren kwam duidelijk naar voren dat het werken met RTTI toetsen meer tijd kost dan het werken met reguliere toetsen. Waar de tijd precies in gaat zitten, verschilt per vak. Zoals in het hoofdstuk 'resultaten' ook al benoemd is, maakt het veel uit of je toetsen kunt downloaden of ze zelf moet maken. Alle participanten aan dit onderzoek vinden het markeren of maken van de toetsen en invullen van de rekenmodule het meest tijdrovend. Daarnaast mag genoemd worden dat men overwegend positief is vanwege het verkregen inzicht in toetsen. Daaruit concludeer ik dat mensen bereid zijn om extra tijd te investeren op het moment dat ze het gevoel hebben er ook daadwerkelijk iets aan te hebben. Docenten die nu niet aan dit onderzoek mee hebben gedaan, bijvoorbeeld van creatieve vakken of zaakvakken, zijn vaak nog wat huiverig voor de eerder al genoemde tijdsinvestering van het werken met RTTI.

Antwoord hoofdvraag: Is RTTI een efficiënt middel om te differentiëren tijdens de lessen Engels in de brugklas van Twickelcollege Delden?

Het antwoord op deze vraag is, ondanks mijn uitgebreide onderzoek, niet eenvoudig te geven. Er zou namelijk nog een vraag bij gesteld kunnen worden, namelijk: voor wie is het efficiënt om mee te werken? Als docent Engels heeft RTTI mij al heel wat inzicht in mijn leerlingen opgeleverd en ook met name veel meer kennis op het gebied van toetsen. Ik weet nu welke vraagstelling voor leerlingen onduidelijkheid kan opleveren en welke vragen meer inzicht vereisen dan andere. Ook zie ik wel verschil bij leerlingen voor wie het hard werken is om een 7 te halen en bij wie het 'komt aanwaaien'. In die zin kan ik nu ook beter inspelen op hun individuele leerbehoeftes en ben ik bereid om iets meer tijd in de toetsen te investeren om tot dat inzicht te komen. Voor de leerlingen levert het werken met RTTI iets minder op. De controlegroep voelde zich iets minder gemotiveerd dan de andere groep, maar dat was ook al zo bij aanvang van het onderzoek. Zoals ik bij het beantwoorden van deelvraag twee ook al benoemde, valt er voor leerlingen weinig te kiezen met RTTI en voelen zij zich wellicht minder eigenaar van hun eigen leerproces dan dat wenselijk is.

Om toch een antwoord te geven op deze vraag, denk ik dat het antwoord ja moet zijn. Het werken met RTTI kan een efficiënt middel zijn om te differentiëren, mits leerlingen ook eigenaarschap over hun leerproces verkrijgen door middel van bijvoorbeeld keuzeopdrachten. Daarnaast lijkt het mij niet wenselijk dat alle aspecten behorende bij RTTI geïmplementeerd gaan worden op onze locatie, zie ook 'discussie en aanbevelingen'.

Mijn verwachtingen die ik op voorhand had, zijn wel ongeveer uitgekomen. RTTI is meer tijdrovend dan toetsen op de reguliere manier, maar je krijgt er wel inzicht voor terug. Mensen die er al mee werken zijn positiever over deze tijdsinvestering, dan collega's die er nog niet mee werken. Mijn verwachting over de motivatie van leerlingen is iets minder sterk bevestigd. Ik zag wel iets vooruitgang in de enquêtes, maar geen significant verschil.

Analyse, discussie en aanbevelingen

Zoals ik in het hoofdstuk 'theoretisch kader' ook al beschreven heb, is er op het punt van invloed op leerlingen helaas nog weinig onderzoek gedaan. Drost en Verra vinden dit punt ook duidelijk minder van belang dan ik, want in hun boeken is jammer genoeg niets terug te vinden van de invloed van RTTI op de motivatie van leerlingen. Daar mijn onderzoek slechts voor korte periode bij maar 2 brugklassen is uitgevoerd, kan ik de uitslag van mijn onderzoek op deelvraag 2 dan ook niet representatief noemen voor vergelijkbare scholen.

Wat ik erg opvallend vond, is dat leerlingen ook niet gewend zijn om wat te mogen zeggen over hun eigen leerproces. Bij de vragen die over henzelf gaan, schrijven ze de meest prachtige antwoorden op. 'Ik wil goede cijfers halen, want ik wil een goede baan' of 'ik word gelukkig van goede cijfers'. Bij de vragen waarbij ze feedback mochten geven op de toetsen, oftewel zaken die door docenten geregeld worden, gaven ze weinig respons. Dit terwijl in de theorie van bijvoorbeeld Mijland (2013) of Peetsma & van der Veen (2008) te lezen staat dat eigenaarschap over het leerproces hier positieve invloed op heeft.

Mijn verwachting ten aanzien van de tijdsinvestering voor docenten was achteraf gezien al een beetje gekleurd door de praktijk, het trainingstraject voor RTTI was immers al ingegaan. In de theorie is namelijk nergens te lezen dat het implementeren wel degelijk heel veel tijd vergt en ook tijdens de contactdagen in Bodegraven gingen de dames Drost en Verra hier liever niet op in. Wat ik dan wel weer bijzonder vond om te merken is dat collega's bereid zijn om die extra tijd te investeren op het moment dat ze het gevoel krijgen dat leerlingen er iets aan hebben. Daarnaast zijn collega's ook kritisch over wat we precies allemaal uit het totaalpakket aan aspecten halen, daar alles gewoonweg te veel is.

Een grote vraag die is blijven liggen in dit onderzoek, is de vraag of leerlingen ook beter gaan presteren door het werken met RTTI. Uiteraard kon en mocht deze vraag niet binnen dit onderzoek beantwoord worden, omdat dit immers een vraag is die vraagt om kwantitatief onderzoek en daarvoor zou dan eigenlijk verschillende jaren resultaten gemeten moeten worden tijdens een longitudinaal onderzoek.

Wellicht is het ook interessant om uit te zoeken of leerlingen überhaupt zeggenschap willen en verantwoordelijk aankunnen over hun eigen leerproces. Vragen we te veel van ze op deze leeftijd? Deze vraag borrelt op bij mij naar aanleiding van de summier feedback die ik ontving over de toetsen tijdens de enquêtes.

Dit onderzoek heeft zich gefocust op de vakken Engels, Nederlands en Duits. Een interessante vraag voor onze school en mij persoonlijk, omdat ik in de stuurgroep zit, zou kunnen zijn hoe RTTI het beste geïmplementeerd kan worden bij de creatieve en zaakvakken.

Mijn aanbeveling voor de teamleider met betrekking tot het implementeren van RTTI op Twickelcollege Delden is als volgt:

Schooljaar 2014/2015

Training gehele team over RTTI, wat zijn de cognitieve niveaus en hoe maak je daar goede toetsvragen bij? In geval van de creatieve vakken: hoe zie je deze niveaus terug in de werkstukken?

Schooljaar 2015/2016

Iedere vakdocent ontwerpt voor zijn of haar vak minimaal 1 RTTI toets per periode, maar meer mag ook. Dit komt neer op 3 toetsen per jaar. De resultaten van deze toetsen worden middels het invullen van de rekenmodule geanalyseerd. Tijdens de rapportvergaderingen, 3 keer per jaar, worden de resultaten van de leerlingen op de cognitieve niveaus per vak besproken.

Aan de hand van de resultaten van de RTTI toetsen worden leerlingen in niveaugroepen gedeeld, bijvoorbeeld 3 niveaugroepen per klas. Deze groepen krijgen een apart programma/routing om ervoor te zorgen dat ieder op zijn of haar niveau bediend wordt. Daarnaast moet er ruimte binnen het lesprogramma zijn voor facultatieve opdrachten, zodat leerlingen een keuze kunnen maken in hoe zij de lesstof willen verwerken.

Schooljaar 2016/2017

De koppeling RTTI en OMZA wordt gemaakt om effectiever te kunnen vergaderen tijdens leerlingbesprekingen. De mentor kan in overleg met de zorgfunctionaris bepalen welke leerlingen welke extra hulp van bijvoorbeeld de onderwijsassistenten nodig hebben. Daarnaast hebben docenten zo meer handvatten om leerlingen op een juiste manier te begeleiden tijdens de lessen. De OMZA gedragsindicatoren worden door docenten in hun vak specifiek groepsplan (VSG) opgenomen.

Vanaf schooljaar 2016/2017

RTTI is net zo ingeburgerd als huiswerk hoort bij een middelbare school.

Reflectie

Toen ik eenmaal een 'go' had voor het onderzoeksplan, ging het uitvoeren van het onderzoek als een speer. Het scheelt enorm dat ik werkzaam ben op de school waar het onderzoek is uitgevoerd, daardoor kon ik bijna alle dagen wel iets regelen, klaarleggen of afnemen. Collega's kennen mij al een paar jaar en de collega's betrokken bij dit onderzoek zitten zelf ook in de RTTI werkgroep. Zij waren daardoor gauw bereid om mij te helpen bij het doen van dit onderzoek. Hetzelfde gold ook voor de klassen betrokken bij dit onderzoek. Ik heb een goede band met hen en omdat het ze niet veel extra tijd kostte, wilden ze de enquêtes invullen. Vaak vinden leerlingen het ook wel spannend om hun mening te mogen geven en de enquêtes zijn naar mijn mening zeer serieus ingevuld. Het maken van de onderzoeksopzet vond ik lang zo interessant niet als het daadwerkelijk uitvoeren van het onderzoek. Dat past ook wel bij mijn karakter, ik ben een mens van de praktijk. Wel snap ik dat het uitvoeren van het onderzoek zo vlot kon verlopen, omdat de 'stellage' immers al stond als een huis. De enquêtes lagen klaar, de interviews idem dito en het maken van routings vind ik altijd leuk, dus dat was ook zo gebeurd. Daarnaast merkte ik dat ik bij het schrijven van de conclusie automatisch dacht aan de literatuur die ik had gelezen en daardoor makkelijker mijn conclusie trok.

Persoonlijk vond ik het erg waardevol om een onderzoek te kunnen uitvoeren over iets dat mij in de praktijk bezighoudt. Dit geeft het doen van onderzoek een extra dimensie, want met de resultaten is onze school en ik zelf ben weer een stuk in de goede richting geholpen. Wel kan ik goed begrijpen dat in het nieuwe curriculum meer tijd wordt gebudgetteerd voor het doen van onderzoek, want er zijn ook zeker zaken blijven liggen tijdens dit onderzoek.

Mijn ogen zijn weer wat verder geopend door het doen van onderzoek, want ik merk nu dat ik voorzichtiger ben ik het doen van aannames, maar ook in het meegaan van aannames van anderen. Een niet aan dit onderzoek gerelateerd voorbeeld:

In mijn klas zitten 4 leerlingen die zeer goed presteren. Tijdens een leerlingbespreking in december opper ik het idee om deze leerlingen uit een ander (hoger niveau) boek te laten werken de komende periode. Dit om ervoor te zorgen dat deze leerlingen zich uitgedaagd blijven voelen en wie weet zit er meer in en kunnen ze wellicht opstromen. Reactie van een collega: 'Daar moet je heel voorzichtig mee zijn, want meestal is het zo dat BK1 leerlingen aan het begin van het schooljaar goed presteren en daarna wordt het moeilijker en gaan de cijfers omlaag.' In eerste instantie vond ik dit een legitieme opmerking, ik had immers zelf ook gezien in de praktijk dat veel BK leerlingen hoog scoren aan het begin van het schooljaar en daarna zakt het weg. Maar het feit dat het wordt weggeschoven op veel moeilijker worden van de lesstof, is nooit onderzocht. Dat is een aanname en wellicht wel helemaal niet waar. Wie weet is het zo dat deze leerlingen minder hun best gaan doen, omdat het ook wel 'een tandje minder kan'. Wie weet worden ze niet voldoende uitgedaagd en daardoor gemakzuchtig. Mijn 4 leerlingen werken inmiddels voor de kernvakken uit andere boeken en dan zien we wel waar het schip strandt. Indirect heeft dit verhaal te maken met het doen van onderzoek en wellicht word ik in de toekomst gefaciliteerd om dit nader te onderzoeken. Het doen van dit onderzoek zal me dan zeker helpen.

Literatuurlijst

Bimmel, P. et al. (2008). *Handboek ontwerpen talen*. Amsterdam: Vossiuspers UvA.

Bosch, J. (2014, juni). *Niveaudifferentiatie op Twickelcollege Delden*. pp. 58.

Bravmann, S. (2013, Juli). [Elektronische versie] *Let's all differentiate. Differential education: Yesterday, Today and Tomorrow*. Via: <http://heathparkdesign.co.uk/teachlearn/wp-content/uploads/2013/07/Lets-All-Differentiate.pdf>

Drost, M. en Verra, P. (2013). *Handboek RTTI*. (3^e druk). Bodegraven: Docentplus.

Gardner, R. C. (1985). *Social psychology and second language learning: The role of attitudes and motivation*. London: Edward Arnold Publishers.

Knevel, R. (2013, 24 oktober). Taxonomieën zijn hot... en handig. *Toets!*, nr. 1 pp. 2-11.

Mijland, I. (2013). Leerlingen op school motiveren, iedereen gemotiveerd. <http://www.voorelkementor.nl/documenten/2013.08-leerlingen-op-school-motiveren.pdf> (24 oktober 2014).

Peetsma, T., Veen, I. van der. (2008). *Een tweede onderzoek naar de beïnvloeding van motivatie bij vmbo-leerlingen*. Amsterdam: SCO-Kohnstamm Instituut. Via: <http://dare.uva.nl/document/2/63724> (22 oktober 2014).

Teachers TV Peter Curran: *Gifted and talented programme* via Windesheim mediatheek, bekeken op 18 september 2014.

Teachers TV *Secondary Management Implementing Personalised Learning – Customised teaching* via Windesheim mediatheek, bekeken op 18 september 2014.

Bijlagen

- 1) Lege meetinstrumenten
 - 1a) Interview
 - 1b) Enquête 1
 - 1c) Enquête 2
 - 1d) Tijdschrijven
- 2) Enkele resultaten enquêtes en tijdschrijven op foto
- 3) RTTI toets chapter 4 1KGT
- 4) Routing voor KT1k
- 5) Schema operationalisering
- 6) Beoordelingsformulier onderzoeksplan
- 7) Routing RTTI kt1k

Bijlage 1a

Interview collega's

1. Hoe ervaren je het werken met RTTI tot nu toe? Hoe komt dit?
2. Wat zijn je verwachtingen van het werken met RTTI?
3. Welke voor- en nadelen zie jij in het werken met RTTI?
4. Hoeveel tijd ben je kwijt met het voorbereiden van een reguliere toets?
5. Hoeveel tijd ben je kwijt met het voorbereiden van een RTTI toets?
6. Zit er verschil in de nakijktijd? Zo ja, hoeveel?
7. Zit er verschil in het becijferen van de toetsen qua tijd?
8. Zit er verschil tussen de cijfers van een RTTI toets t.o.v. een reguliere toets?
9. Wat zijn je lange termijn verwachtingen van het werken met RTTI qua tijdsinvestering?
10. Wil je verder nog iets kwijt over het werken met RTTI?

Bijlage 1b

Enquête leerlingen bij aanvang onderzoek

1. Hoeveel minuten heb je in totaal geleerd voor deze toets? _____ minuten.

2. Hoe goed vind jij jezelf voorbereid op deze toets? 1 is niet goed, 10 is heel goed.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3. Ben jij gemotiveerd om goede cijfers te halen? Leg je antwoord uit.

4. Wat denk je dat je cijfer gaat worden?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5. Had je deze soort vragen verwacht? Ja / nee

Leg uit.

6. Geef de toets een cijfer.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

7. Wil je nog iets kwijt?

8. Heb je nog verbeterpunten voor de toets?

Bijlage 1c

Enquête leerlingen na routing

1. Hoeveel minuten heb je in totaal geleerd voor deze toets? _____ minuten.
2. Hoe goed was je nu voorbereid op deze toets? Is dat anders dan bij de vorige enquête? Leg uit.

3. Hoe goed word je voorbereid op de toets tijdens de lessen? Geef een cijfer.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

4. Voel je je nu meer of minder gemotiveerd om goede cijfers te halen? Leg uit.

5. Wat denk je dat je cijfer gaat worden?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

6. Had je deze soort vragen verwacht? Ja / nee

Leg uit.

7. Geef de toets een cijfer.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

7. Wil je nog iets kwijt?

8. Heb je nog verbeterpunten voor de toets?

Bijlage 1d

Tijdschrijven collega's

Beste collega,

Wil je voor mijn afrondend onderzoek eens bijhouden hoeveel tijd je kwijt bent met het maken van een reguliere toets en een toets volgens RTTI? Alvast hartelijk dank. Groetjes Merel.

Reguliere toets:		RTTI toets:	
SO maken	minuten	SO maken	minuten
SO nakijken	minuten	SO nakijken	minuten
SO analyseren	minuten	SO analyseren	minuten
PW maken	minuten	PW maken	minuten
PW nakijken	minuten	PW nakijken	minuten
PW analyseren	minuten	PW analyseren	minuten
Routing maken	minuten	Routing maken	minuten

Bijlage 2

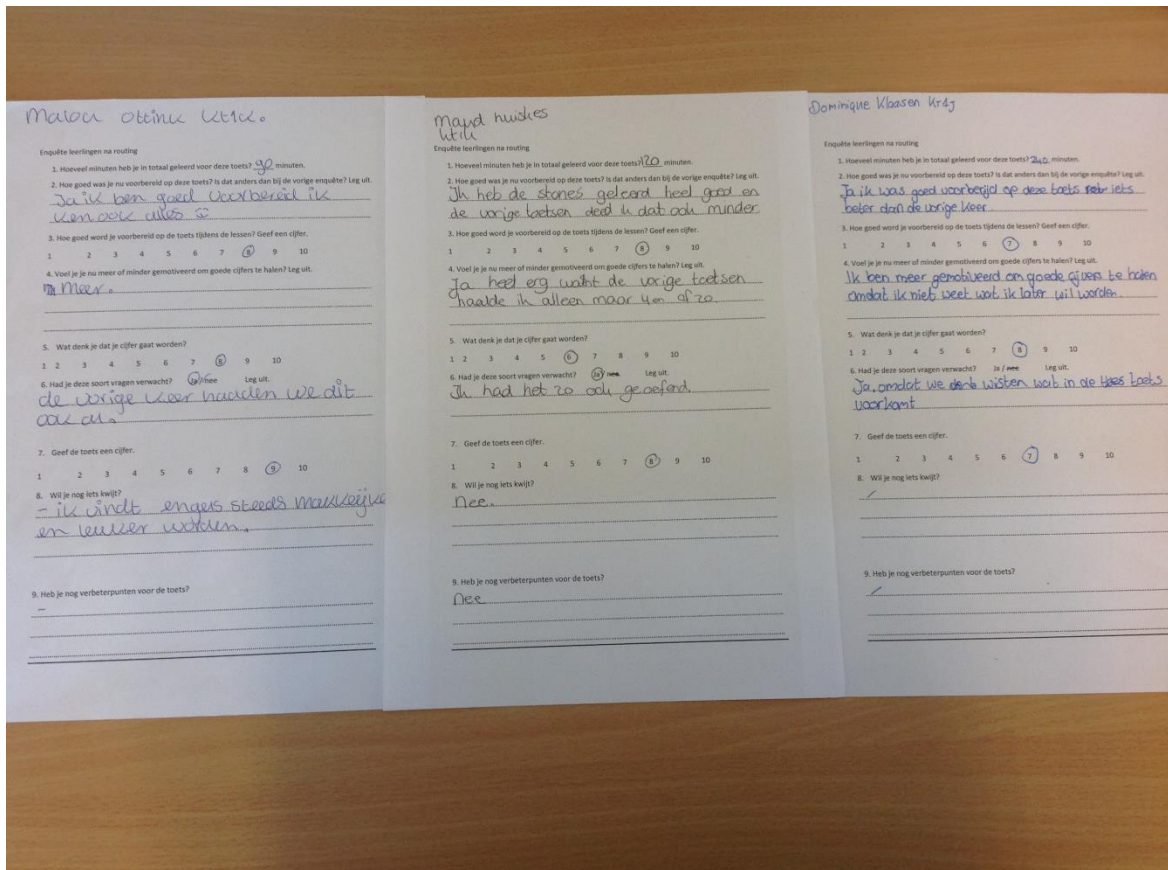
Enkele resultaten op foto

The image shows three handwritten survey forms for Denise Kitz, Do Kitz, and Maely Kitz. Each form contains eight questions about their preparation and motivation for a test. The forms are filled out with handwritten answers in blue ink.

Denise Kitz
Enquête leerlingen bij aanvang onderzoek
1. Hoeveel minuten heb je in totaal geleerd voor deze toets? 120 minuten.
2. Hoe goed vind jij jezelf voorbereid op deze toets? 1 is niet goed, 10 is heel goed.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
3. Ben jij gemotiveerd om goede cijfers te halen? Leg je antwoord uit.
Ja want anders ben je misschien geen goede student
4. Wat denk je dat je cijfer gaat worden?
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
5. Had je deze soort vragen verwacht? ja/nee
Leg uit:
nee, want dat heb ik nog nooit gehad
6. Geef de toets een cijfer.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
7. Wil je nog iets kwijt?
nee, die laatste was een beetje duidelijk
8. Heb je nog verbeterpunten voor de toets?
nee

Do Kitz
Enquête leerlingen bij aanvang onderzoek
1. Hoeveel minuten heb je in totaal geleerd voor deze toets? 30 minuten.
2. Hoe goed vind jij jezelf voorbereid op deze toets? 1 is niet goed, 10 is heel goed.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
3. Ben jij gemotiveerd om goede cijfers te halen? Leg je antwoord uit.
Ja ja ik vind Engels een leuk vak
4. Wat denk je dat je cijfer gaat worden?
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
5. Had je deze soort vragen verwacht? ja/nee
Leg uit:
ja ik heb vragen over het hoofdstuk verwacht en die kwamen
6. Geef de toets een cijfer.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
7. Wil je nog iets kwijt?
nee
8. Heb je nog verbeterpunten voor de toets?

Maely Kitz
Enquête leerlingen bij aanvang onderzoek
1. Hoeveel minuten heb je in totaal geleerd voor deze toets? 40 minuten.
2. Hoe goed vind jij jezelf voorbereid op deze toets? 1 is niet goed, 10 is heel goed.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
3. Ben jij gemotiveerd om goede cijfers te halen? Leg je antwoord uit.
ja want ik vind dat wel belangrijk
4. Wat denk je dat je cijfer gaat worden?
1 2 3 4 5 6 7 7 8 9 10
5. Had je deze soort vragen verwacht? ja/nee
Leg uit:
dat heb ik ook geleerd
6. Geef de toets een cijfer.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
7. Wil je nog iets kwijt?
nee
8. Heb je nog verbeterpunten voor de toets?
ja

Tijdschrijven collega's

Beste collega,

Wil je voor mijn afrondend onderzoek eens bijhouden hoeveel tijd je kwijt bent met het maken van een reguliere toets en een toets volgens RTTI? Alvast hartelijk dank.

Reguliere toets:		RTTI toets:	
SO maken	15 minuten	SO maken	25 minuten
SO nakijken	30 minuten	SO nakijken	30 minuten
SO analyseren	30 minuten	SO analyseren	30 minuten
PW maken	30 minuten	PW maken	45 minuten
PW nakijken	50 minuten	PW nakijken	90 minuten
PW analyseren	45 minuten	PW analyseren	45 minuten
Routing maken	- minuten	Routing maken	- minuten

BSJA

Q

Kolof

Tijdschrijven collega's

Beste collega,

Wil je voor mijn afrondend onderzoek eens bijhouden hoeveel tijd je kwijt bent met het maken van een reguliere toets en een toets volgens RTTI? Alvast hartelijk dank.

gr. Meul

Reguliere toets:		RTTI toets:	
SO maken	10 minuten	SO maken	30 minuten
SO nakijken	2 minuten	SO nakijken	4 minuten
SO analyseren	4 minuten	SO analyseren	5 minuten
PW maken	30 minuten	PW maken	60 minuten
PW nakijken	5 minuten	PW nakijken	7 minuten
PW analyseren	3 minuten	PW analyseren	6 minuten
Routing maken	0 minuten	Routing maken	60 minuten

Q

Test chapter four

4A

My way of life

1 Answer the questions

I: Lees *Teenagers eat too much* nog een keer en kies het juiste antwoord.

- 1 Het gedrag van tieners is een tijdbom omdat ze
A op dit moment al grote problemen met hun gezondheid hebben.
B later grote problemen met hun gezondheid kunnen gaan krijgen.
- 2 Wat is een 'schandaal' ?
A Dat er steeds meer voor dikke tieners gedaan moet worden.
B Dat er niet genoeg speciale aandacht is voor tieners.
- 3 Wat is belangrijk bij de keuze van een sport ? Deze moet je
A vooral 's middags na school kunnen doen.
B ook als je ouder bent nog kunnen doen.
- 4 Het belangrijkste van het ontbijt is dat je
A het niet overslaat.
B er van kunt afvallen als je het overslaat.
- 5 Fruit en bijvoorbeeld aardappelen
A moet je niet samen eten.
B zijn belangrijk in een gezond eetpatroon.
- 6 Wat is echt moeilijk?
A Minder ongezond gaan eten.
B Als er geen keuze is tussen gezond en ongezond eten.
- 7 Waar moet je 5 porties per dag van eten ?
A Groente en fruit.
B Pasta of brood.
- 8 Hoe kun je het beste jouw manier van leven veranderen ? Samen met
A anderen.
B de dokter.
- 9 Wanneer gaan veel mensen eten? Als ze
A zich niet prettig voelen.
B boodschappen moeten doen.
- 10 Wat staat er in de tekst over de regels om gezond te leven?
A Je moet ze minstens om de dag volgen.
B Soms lukt het niet ze te volgen.

2 Say it in English (Stones 13, 14, 15 and 16)

R: Vertaal de zinnen naar het Engels.

1. Alice is lang.
2. John en Annie hebben geen blond haar.
3. Susan vindt school niet saai.
4. Het is fantastisch.
5. We zijn gek op hockey.

T1: Vraag...

6. ...of iemand geïnteresseerd is in James Bond.
7. ...of Andy kan zingen.
8. ...of Eric aantrekkelijk is.
9. ...of iemand klein is.
10. ...of Lara in een circus woont.

3 T1: Complete the poem

Vul de zinnen aan met de juiste Engelse vertaling van het woord tussen haakjes.

(1) (*in orde*): Harry Potter is the hero in all the seven books.
What is funny, are his **(2)** (*uiterlijk*).

With his friends he does **(3)** (*doorbrengen*) his days in Hogward's castle, far away.
It can be frightening, but it's always **(4)** (*geweldig*), and they stay

to do magic and **(5)** (*rondhangen*) everywhere they want
but first they have to go to town to buy some **(6)** (*uitrusting*) and a wand.

I think they are brave to live such a **(7)** (*andere*) life and that's no lie
And they're famous too. Please **(8)** (*toestaan*) me to tell you why

Everyone knows them. That is **(9)** (*eerlijk*), I tell you
And if you don't believe me, you should read those **(10)** (*prachtige*) books. That's what
you should do!

4 Make questions

T2: Maak vragen van onderstaande zinnen.

Voorbeeld: He is at home.
Is he at home?

1. My brother plays football.
2. I can translate these letters.
3. They love playing badminton.
4. My grandparents are on holiday to Sweden.
5. We can speak Gaelic.

5 Write down the sentences

T2: Maak onderstaande zinnen ontkennend.

Voorbeeld: I sleep late.
I don't sleep late.

1. People live in caves nowadays.
2. Tobias loves hamburgers.
3. Dogs like bones.
4. My father can play ice hockey.
5. My mother has green eyes.

Teenagers eat too much

Nearly one in five British 15-year-olds is obese - which means they are fat in an unhealthy way. This is blamed on kids eating badly and not doing any sports. One doctor even said what teenagers were doing was making a "time bomb" for the future as many would grow into unhealthy adults. Children being so overweight is one of the biggest worries for doctors and health experts. The number of teenagers with weight problems has doubled over the last 20 years. And being very fat as a child can mean that you will be unhealthy as a grown-up. You could get serious troubles like heart problems and cancer.

People from the British Medical Association said there is not much special medical attention for teenagers. It was a "scandal" and that more must be done to look after them. They want to stop adverts which make kids eat very fattening foods.

But what is a healthy lifestyle?

A healthy lifestyle includes being active as many days of the week as is possible. Walking, swimming, cycling, dancing and playing football are all good examples of how to be active. Try to take part in a sport every day. Choose one you like and one you will wish to do even after you have left school.

A healthy lifestyle is also about food and drinks. Teachers often see teenagers arriving at school without having had a proper breakfast or very often no breakfast at all. Breakfast is often called the most important meal of the day. It gives you all the energy to make a good start. You don't lose weight by missing out meals ! Take meals at regular times during the day and don't eat all day long. Eating all day long is called 'grazing' (yes, just like cows).

What should you eat and drink then?

Eat rice, potatoes, pasta or bread with every meal. The same holds true for fruit and vegetables. Try to eat five portions of those a day. Drinking water is also really important. It doesn't matter if it's from a tap or a bottle as long as it isn't fizzy or has a flavour. Another healthy drink is low fat milk, drink at least one glass per day.

And now the really difficult part. Cut down on food with lots of sugar and fat. You find sugar in sweets, chocolate, fizzy drinks, cakes and biscuits. Fat is in crisps and chips. Don't eat them often and if you do, don't eat much of them. When you have the chance to choose between foods always choose the healthy ones.

Can your family help you?

It is important that the whole family is eating in the same healthy way and that they help you to make lifestyle changes. You should take time to discuss this information with your family. But of course in the end you are responsible for your own lifestyle changes! So don't watch TV or play computer games too long and only eat when you really are hungry. Maybe you eat while doing your homework or while watching TV. Doctors think this isn't a good idea. It makes you want to eat more because you hardly see your food while eating it. Many people start eating when they are feeling sad and they want to feel better. Don't always treat yourself with food, try going to the cinema or going bowling. Go for a walk and buy a new CD or DVD.

It is not always easy to follow all these rules. If you have a 'bad' day, don't worry ! Simply follow them again the next day.

(Adapted from: <http://www.news.bbc.co.uk>; www.caledonian.ac.uk)

Words to help

unhealthy	<i>ongezond</i>
future	<i>toekomst</i>
fizzy	<i>met koolzuur</i>
flavour	<i>smaakje</i>

Bijlage 4

Individuele routing KT1k

Routing KT1k

Groepen:	Verplichte opdrachten:	Als je klaar bent, dan:
Groep A Mart B, Pascal.	1,4,5,7,8,10,13,15,17,19,21,24, 26,27,30,34	Nakijken Snapte je alles? Zo niet, vraag aan medeleerling/docent Ga aan de slag met keuzeboekje
Groep B Maud, Joël, Merly, Malou, Jens, Frank.	1,4,5,7,9,11,13,15,17,19,21,23, 26,27,30,34	Nakijken Snapte je alles? Zo niet, vraag aan medeleerling/docent Ga aan de slag met keuzeboekje
Groep C Thijs A, Maudie, Collin, Loreen, Janique, Marinke, Meike, Julia, Pien, Tiko, Mika, Xander, Britt, Bertil, Tim, Mart S, Thijs T, Marit, Chiara, Indy.	1,4,5,6,7,9,12,14,16,17,19,21, 23,27,28,32,34	Nakijken Snapte je alles? Zo niet, vraag aan medeleerling/docent Ga aan de slag met keuzeboekje

Bijlage 5

Schema operationalisering

Begrip	Dimensie	Indicator
Vorbereiding op een toets Definitie: de mate waarin leerlingen zich voldoende voorbereid voelen op een toets.	Vanuit de lesstof	Oefeningen gemaakt Oefeningen nagekeken Aanwezigheid tijdens de lessen Uitleg docent gehad
	Vanuit thuis voorbereiden	Elke dag 15 minuten leren Leerwerk in stukjes verdelen Planning op orde Verschillende leerstrategieën toegepast
	Vanuit de didactische aanpak	Verschillende leerstrategieën aangeboden Differentiatie in werkvormen

Bijlage 6

Beoordelings- en feedbackschema voor het (voorlopig) onderzoeksplan

Beoordeling
(niet-voldaan / voldaan):

Naam student: Merel van Bortel

Studentnummer: S1053417

Voorwaardelijk voor het kunnen beoordelen van het onderzoeksplan is dat er voldaan is aan de APA-richtlijnen en aan de richtlijnen voor de schriftelijke verslaglegging:

Onderdeel	Criteria	Feedback	Voldaan / niet voldaan
Literatuuroverzicht van en verwijzingen naar geraadpleegde bronnen	Volgens de APA-richtlijnen (zie bijlage A uit "Het Afstudeeronderzoek in stappen").	Baarda hoeft niet te worden opgenomen, tenzij je direct citeert. Gebruik je Bloom werkelijk? De meeste bronnen zijn niet (semi)wetenschappelijk van aard. Je kunt bijvoorbeeld denken aan meer algemene literatuur over RTTI. De bronnen zijn goed aangepast.	
Wijze van verslaglegging	Correct en helder taalgebruik en een overzichtelijke lay-out (zie bijlage B uit "Het LIO onderzoek in stappen").	Prima.	

Inhoudelijke feedback

Onderdeel	Criteria	Feedback	Voldaan / niet voldaan
Relevantie, context van het onderzoek en probleemstelling van het onderzoek	In het onderzoeksplan moet duidelijk gemaakt worden wat: A) De aanleiding is voor het onderzoek B) De relevantie is van het onderzoek (zowel persoonlijk als voor de onderwijspraktijk) C) De context waarbinnen het onderzoek zich zal afspelen D) De concrete probleemstelling Ad A	De aanleiding is duidelijk. De persoonlijke relevantie mag nog wat uitgebreider worden genoemd. De context is duidelijk. De probleemstelling moet nog iets gedetailleerder worden beschreven. De persoonlijke relevantie is iets beter	

	<p>De aanleiding voor het onderzoek dient onderbouwd te worden of uit een persoonlijke vraag of een verwijzing naar een aangetroffen probleem in de onderwijspraktijk of een onderbouwde keuze voor één van de aangeboden onderzoeksthema's.</p> <p>Ad B Duidelijk wordt gemaakt wat de verwachte meerwaarde (het 'nut') van het onderzoek is voor de student maar ook in meer algemene zin voor de beroepspraktijk (de school of directe collega's van de student).</p> <p>Ad C De context moet in het licht van de (later te formuleren) onderzoeksvraag adequaat beschreven worden.</p> <p>Ad D Hierin wordt in enkele zinnen het probleem en het gewenste doel van het onderzoek beschreven.</p>	<p>aangestipt.</p> <p>De doelstelling blijft hier onduidelijk. Overigens is deze bij de onderzoeksvraag wel zeer duidelijk beschreven.</p>	
Theoretische verdieping	<p>In de theoretische verdieping moet worden ingegaan op de vraag waarom welke bronnen relevant worden geacht uitgaande van de gegeven probleemstelling en onderzoeksvraag. Daarnaast moet inzichtelijk worden gemaakt op welke manier naar bronnen is gezocht. In de theoretische verdieping wordt gebruik gemaakt van minimaal 5 actuele (semi)wetenschappelijke¹ literatuur of vakdidactische bronnen. Daarbij is 1 Engelstalige bron verplicht. Kernbegrippen zijn helder omschreven of gedefinieerd aan de hand van de bronnen.</p>	<p>De theoretische verdieping is nog een beetje ongefocussed. Je moet zelf een lopend verhaal maken en daarin je bronnen verwerken, ipv de bronnen te noemen en de relevante informatie weergeven, want zo raakt de lezer de rode draad kwijt.</p> <p>Voor het onderzoeksplan is dit theoretisch kader toereikend. Het is een mooi lopend verhaal geworden, ondersteund door diverse bronnen.</p>	
Onderzoeksvraag en deelvragen	<p>De onderzoeksvraag is een concretisering van de probleemstelling waarbij rekening wordt gehouden met de bevindingen uit de theoretische verdieping.</p> <p>Deelvragen (maximaal 3) worden afgeleid uit de onderzoeksvraag en hebben tot doel een onderdeel van deze onderzoeksvraag te beantwoorden.</p> <p>De onderzoeksvraag en deelvragen zijn concreet, scherp en</p>	<p>Het gebeurt niet vaak, maar ik vind je onderzoek te specifiek. Je beperkt je tot de invloed van rtti toetsten op het toetsgerelateerde welbevinden en zelfvertrouwen van brugklasleerlingen. Dit is een erg miniem onderzoeksvlak.</p> <p>Het is dan de vraag wat het onderzoek werkelijk oplevert, terwijl je veel materiaal voorhanden</p>	

¹ (semi) wetenschappelijk: literatuur is relevant in relatie tot de probleemstelling en vraagstelling, literatuur is actueel.

	nauwkeurig geformuleerd, niet voor verschillende uitleg vatbaar, bevatten geen tegenstrijdigheden en/of waardeoordelen.	krijgt wat blijft liggen: er gaan twee brugklassen van start, waarvan de ene met en de ander zonder RTTI. Dat is een mooie onderzoeksgroep en daar kun je veel meer uithalen. Je kunt je bijvoorbeeld afvragen of rtti voor de lessen Engels in de brugklas van jouw school een efficiënt middel is om te determineren/differentiëren. Zowel de hoofdvraag als de deelvragen zijn prima. Het beantwoorden van de deelvragen zal leiden tot een antwoord op de hoofdvraag.	
Plan van aanpak	Het plan van aanpak geeft een onderbouwde beschrijving van het type onderzoek dat wordt gebruikt. Rekening houdend met deze keuze wordt per deelvraag aangegeven: <ul style="list-style-type: none"> - Bij welke personen het deelonderzoek wordt uitgevoerd en (indien relevant) hoe deze zijn geselecteerd; - Welk onderzoeksinstrument er gebruikt wordt en wat daarvoor de onderbouwing is (waarbij expliciete aandacht wordt gegeven aan de validiteit en de betrouwbaarheid van het gekozen instrument); - Wijze waarop de gegevens worden verzameld (zoals o.a. frequentie en organisatie) en verwerkt Het plan van aanpak bevat een planning van de werkzaamheden in de tijd. Het onderzoek en schrijven van het onderzoeksverslag is binnen de gestelde tijd (6 ec =128 uur, denk aan ca. 1 dag per week tijdens blok-LIO) te realiseren. Het plan moet zo concreet zijn dat de lezer op basis hiervan een herhaling van het onderzoek kan doen.	De doelgroep is duidelijk. Enquêtes zijn een goed onderzoeksinstrument. Ze worden nog aangepast ivm verandering van onderzoeksvraag, en bovendien aangevuld met andere onderzoeksinstrumenten. De onderzoeksinstrumenten zijn prima: interviews met docenten en tweemaal enquêtes voor leerlingen. Het antwoord op de derde deelvraag (tijdsinvestering) wordt gegenereerd door de interviews en je eigen ervaring denk ik. De antwoorden hierop zullen erg globaal zijn: misschien kun je collega's/jezelf vragen bij te houden hoeveel tijd ze kwijt zijn. Dan heb je gelijk een derde instrument (tijdschrijven).	
Interne validiteit	Het hele plan is consistent (zonder interne tegenstrijdigheden) van formulering van de probleemstelling tot en met het plan van aanpak. De beslissingen zijn geëxpliciteerd en waar mogelijk onderbouwd.	De beslissingen zijn goed onderbouwd.	

	Het is aannemelijk dat uitvoering van het onderzoeksplan ook leidt tot het doel zoals verwoord in de probleemstelling.		
--	--	--	--

Beslisregel:

Wanneer aan alle criteria het oordeel 'voldaan' is gegeven, kan dit oordeel 'voldaan' doorgegeven worden aan betrokkenen (student en stuvo).

Opmerking

Gedurende het onderzoek kan in overleg met studentbegeleider en onderzoeksdocent het plan bijgesteld worden.

**Beoordeling
(niet voldaan / voldaan):**

Naam docent onderzoek: Simone Groeneveld

Handtekening docent onderzoek:

Datum: 29 oktober 2014

25 december 2014

Neem dit beoordelingsformulier als bijlage op in je onderzoeksverslag.

Plaats: Utrecht

